

Vr{z osnova na ~len 36, stav 1, to~ka 1 od Zakonot za lokalna samouprava ("Slu`ben vesnik na RM" br.5/02), Sovetot na op{tinata Bogoviwe na sednicata odr`ana na den 13.04.2007 godina, donese:

S T A T U T **na Op{tina Bogoviwe**

I. OSNOVNI ODREDBI

^len 1

Op{tina Bogoviwe (vo ponatamo{niot tekst: op{tina) e edinica na lokalnata samouprava, vo koja gra|anite go ostvaruvaat pravoto na lokalna samouprava.

Pravoto na lokalna samouprava se ostvaruva preku prestavnici vo organite na op{tinata i so neposredno u~estvo vo odlu~uvaweto.

^len 2

Gra|anite na Republika Makedonija koi imaat postojano mesto na `iveewe na podra~jeto na op{tinata (albanci, turci, makedonci, srbi, i drugi), se `iteli na Op{tina Bogoviwe.

Podra~jeto na op{tinata e utvrdeno so zakon i gi opfa}a podra~jata na naselenite mesta: Bogoviwe, Pirok, @erovjane, Novo Selo, Rakovec, Selca Ke~, Kamewane, Sini~ane, G.Sedlarce, D.Pal~i{te, G. Pal~i{te, Kalnik, Urvi~, Jelovjane, Novake i Gorno Pal~i{te II .

^len 3

Op{tinata e pravno lice.

^len 4

Sedi{teto na Op{tinata e vo Bogoviwe.

^len 5

Op{tinata ima pravo na sopstvenost.

^len 6

Op{tinata ima svoj grb .

^len 7

Op{tinata ima svoe zname.

Në bazë të nenit 36, paragrafi 1, pika 1 të Ligjit për Vetadministrim lokal ("Gazeta zyrtare e RM" nr.5/02), Këshilli i Komunës së Bogovinës në seancën e mbajtur më 13.04.2007 vit, solli

S T A T U T I **i Komunës së Bogovinës**

I. DISPOZITAT THEMELORE

Neni 1

Komuna e Bogovinës (në tekstin e mëtejshëm: Komuna) është njësi e vetadministrimit lokal, në të cilën qytetarët realizojnë të drejtën e vetadministrimit lokal.

E drejta e vetadministrimit lokal realizohet nëpërmjet përfaqësuesve në organet e komunës dhe me pjesëmarrje të drejtëpërdrejtë në vendosje.

Neni 2

Qytetarët e Republikës së Maqedonisë që kanë vendbanim të përhershëm në territorin e komunës (shqiptar, turq, maqedonas, sërb, etj), janë banorë të Komunës së Bogovinës.

Territori i Komunës së Bogovinës është përcaktuar me Ligj dhe i përfshin territoret e vendbanimeve: Bogovinë, Pirok, Zherovjan, Novo Sellë, Rakovec, Sellca Keqe, Kamjan, Siničan, Sedllarcë e Epërme, Pallçisht i Poshtëm, Pallçisht i Epërm, Pallçisht i Epërm II , Kallnik, Novak, Jellovjan dhe Urviç .

Neni 3

Komuna e Bogovinës është person juridik.

Neni 4

Selia e Komunës është në Bogovinë.

Neni 5

Komuna ka të drejtë pronësie.

^len 8

Op{tinata ima pe~at so trkalezna forma na ~ii rabovi e ispi{ano so tekst na makedonski i albanski jazik: "Republika Makedonija - Republika e Maqedonisë"; vo vtoriot red: "Op{tina Bogoviwe-Komuna e Bogovinës", dodeka vo sredinata: "Bogoviwe-Bogovinë.

Op{tinata ima svoj {tembil so tekst na makedonski i albanski jazik.

[tembilot n aop{tinata ima pravoagolna forma so sledniot tekst: "Republika Makedonija- Republika e Maqedonisë. Op{tina Bogoviwe-Komuna e Bogovinës"

Br.Nr._____

_____20___ god.vit.

Bogoviwe-Bogovinë

^len 9

Praznik na op{tinata e " 28 mart " denot na konstituiraweto na prviot pluralisti~ki sovet na op{tina Bogoviwe.

^len 10

Vo op{tinata se vstanovuvaat op{tinski priznanija i nagradi.

^len 11

Op{tinata mo`e, so odluka donesena od strana na Sovetot na op{tinata, da se zdru`uva vo zdru`enija vo soglasnost so zakon.

^len 12

Op{tinata sorabotuva so op{tinite od Republikata, so edinicite na lokalnata samouprava od drugi zemji, kako i so me|unarodni organizacii na lokalni zaednici, kako i da ~lenuva vo me|unarodni organizacii na lokalnite vlasti.

Op{tinata, zaradi ostvaruvawe na zaedni~ki interesi i vr{ewe na zaedni~ki raboti od nivna nadle`nost, mo`e so drugi op{tini od Republikata da zdru`uva sredstva i da formira zaedni~ki javni slu`bi vrz osnova na akt za zdru`uavwe vo soglasnost so zakon.

^len 13

Op{tinata mo`e so podelni gradovi vo zemjata i vo stranstvo so koi vospostavuva sorabotka,da gi proglasuva za bratski op{tini i

Neni 6

Komuna ka stemën e vet.

Neni 7

Komuna ka flamurin e vet.

Neni 8

Komuna ka vulë me formë rrethore në skajet e së cilës është shkruar me tekst në gjuhën maqedonase dhe në gjuhën shqipe:"Republika Makedonija- Republika e Maqedonisë"; në rreshtin e dytë:" Op{tina Bogoviwe-Komuna e Bogovinës", ndërsa në mes:"Bogoviwe-Bogovinë"

Komuna ka vulën e vet katrore me tekst në gjuhën maqedonase dhe në gjuhën shqipe.

Vula katrore e komunës ka formën e katërkëndëshit me tekst vijues:"Republika Makedonija- Republika e Maqedonisë. Op{tina Bogoviwe- Komuna e Bogovinës"

Br.Nr._____

_____20___ god.vit.

Bogoviwe-Bogovinë

Neni 9

Festa e Komunës është " 28 mars ", dita e konstituimit të Këshillit të parë të Komunës së Bogovinës.

Neni 10

Në Komunë përcaktohen mirënjohje dhe dhurata komunale.

Neni 11

Komuna me Vendim të sjellur nga ana e Këshillit të Komunës mund të bashkohet në shoqata në pajtim me Ligjin.

Neni 12

Komuna bashkëpunon me komunat në Republikë, me njesitë e vetadministrimit lokal të vendeve tjera si dhe me organizata ndërkombëtare të bashkësive lokale dhe mund të jetë anëtare e

gradovi na op{tina Bogoviwe.

Informirawe na javnosta

^len 14

Organite na op{tinata, komisiite na sovetot na op{tinata i javnite pretprijatija i ustanovi osnovani od op{tinata, gi informiraat gra|anite za odlukite i svoite aktivnostite koi se od neposredno zna~ewe za `ivotot i rabotata na gra|anite vo op{tinata i za drugi informacii od javen interes.

Gra|anite na op{tinata se informiraat za:

- propisite koi gi donesuva Sovetot na op{tinata;
- na~inot i uslovite za ostvaruvawe na nivnite prava;
- obvrskite na gra|anite koi proizleguvaat od nadle`nosta na op{tinata;
- planovite, proektite i programite koi se vo podgotovka a se od zna~ewe za razvojt na op{tinata
- uslugite koi gi dobivaat od javnite slu`bi i op{tinskata administracija i na~inot na nivno dobivawe
- prihodite koi se ostvaruvaat vo op{tinata i na~inot na nivna raspredelba i tro{ewe;
- javnite nabavki na osnovni sredstva za rabota;
- imenuvaweto na direktori i pretstavnici vo upravnite odbori na javnite pretprijatija, ustanovi i u~ilicetata
- drugi informacii koi proizleguvaat od nadle`nosta na organite na op{tinata i javnite pretprijatija i ustanovi vo soglasnost so zakon .

^len 15

Informiraweto na gra|anite na op{tinata se vr{i redovno, bez nadomestok, preku:

- izdavawe slu`ben glasnik na op{tinata;
- izdavawe i distribucija do gra|anite na mese~ni informativni bilteni
- objavuvawe na publikacii;
- informativni kancelarii vodeni od op{tinskata administracija i javnite slu`bi osnovani od op{tinata;

organizatave ndërkombëtare të pushtetit lokal.

Komuna për shkak të realizimit të interesave të përbashkëta dhe realizim të punëve të përbashkëta në kompetencë të saj, me komuna tjera të Republikës mundet të bashkojë mjete dhe të formojë shërbime të përbashkëta publike në bazë të aktit për bashkim në pajtim me Ligjin.

Neni 13

Komuna mund me qytete të caktuara në vend dhe jashtë vendit, me të cilat vendos bashkëpunim, ato t'i shpallë për komuna dhe qytete vëllazërore të Komunës së Bogovinës.

Informimi i opinionit

Neni 14

Organet e Komunës, komisionet e këshillit komunal dhe ndërmarrjet publike dhe institucionet e themeluara nga komuna, i informojnë qytetarët për vendimet dhe aktivitetet e tyre të cilat kanë rëndësi të drejtpërdrejtë për jetën dhe punën e qytetarëve në komunë dhe informacione të tjera nga interesi publik.

Qytetarët e Komunës informohen për:

- aktet të cilat i sjell këshilli komunal;
- mënyrën dhe kushtet për realizimin e të drejtave të tyre;
- obligimet e qytetarëve që rjedhin nga kompetenca e komunës;
- planet, proektet dhe programet të cilat janë në përgatitje ndërsa janë me rëndësi për zhvillimin e komunës;
- shërbimet të cilat i marjin nga shërbimet publike dhe administrata komunale dhe mënyra e marrjes së tyre;

- oglasni tabli (prostorii na organite na opçtinata, mesnite zaednici, javnite pretprijatija i ustanovi)
- veb sajt;
- javni tribini vo mesnite zaednici za odredeni praçawa
- sredstvata za javno informirawe i
- na drug soodveten na~in koj e najpovolen za informirawe na javnosta.

^len 16

Sovetot na opçtinata so posebna odluka mo`e da utvrdi za odredeni informacii da se informira i na jazikot koj ne e slu`ben jazik vo opçtinata a go zboruvaat del od `itelite na opçtinata.

^len 17

Vo opçtinata se obezbeduva pravoto na sloboden pristap do informacii od javen karakter so koi raspolagaat organite na opçtinata (Sovetot i gradona~alnikot) javnite pretprijatija i ustanovi osnovani od opçtinata, i pravni i fizi~ki lica so dovereni javni ovlastuvawa od opçtinata.

Po iskluk, vo slu~ai utvrdeni so zakon, pravoto na sloboden pristap do nekoi informacii so koi raspolagaat imatelite na informacii od stav 1 na ovoj ~len, mo`e da bide ograni~en ili da se obezbedi delumen pristap.

^len 18

Za informaciiite so koi raspolagaat i do koi se obezbeduva sloboden pristap, imatelite na informacii od stav 1 na ovoj ~len vostanovuvaat i vodat lista na informaciiite koja se objavuva na na~in koj e dostapen za baratelite na informacii.

Za listata na informacii i uslovite i na~inot na sloboden pristap do informaciiite, grajanite na opçtinata se izvestuvaat preku oglasna tabla ili na drug pogoden na~in.

Imatelite na informacii se dol`ni redovno a najdocna vo rok od tri meseci da ja a`uriraat listata na informacii od javen karakter so koi raspolagaat .

Listata na informacii od javen karakter za

- të hyrat të cilat realizohen në komunë dhe mënyra e shpërndarjes dhe shpenzimit të tyre;
- furnizimet publike të mjeteve themelore për punë;
- emrimin e drejtorëve dhe përfaqësuesve në këshillat drejtuese të ndërmarrjeve publike, institucioneve dhe shkollave;
- informata tjera që rrjedhin nga kompetenca e organeve të komunës dhe ndërmarrjeve publike dhe institucioneve në pajtim me ligjin

Neni 15

Informimi i qytetarëve të komunës realizohet rregullisht, pa kompensim, nëpërmjet:

- botimin e fletores zyrtare të komunës;
- botimin dhe distribuimin deri te qytetarët të buletineve informative mujore ;
- shpalljen e publikimeve;
- zyra informative të udhëhequra nga administrata komunale dhe shërbimet publike të themeluara nga komuna;
- tabela për shpallje (hapsira të organeve të komunës, bashkësive lokale, ndërmarrjeve publike dhe institucioneve);
- veb-faqe;
- tribuna publike në bashkësitë lokale për çështje të caktuara;
- mjetet për informim publik dhe
- në mënyrë tjetër përkatëse që është më e përshtatshme për informim të publikut.

Neni 16

Këshilli i komunës me vendim të posaçëm mundet të përcaktojë për informata të caktuara të informohet edhe në gjuhën që nuk është gjuhë zyrtare në komunë ndërsa e flasin një pjesë e banorëve të komunës;

organite na op{tinata ja predlaga gradona~alnikot, a ja utvrduva (donesuva) sovetot na op{tinata.

Listata na informacii od javen karakter za javnite pretprijatija i ustanovi osnovani od op{tinata ja utvrduva Upravniot odbor na predlog na direktorot.

^len 19

Postapkata za ostvaruvawe na pravoto na sloboden pristap do informacii se ostvaruva vo soglasnost so zakon.

Gradona~alnikot na op{tinata sozdava uslovi i prezema merki propi{ani so zakon, za ostvaruvawe na pravoto na sloboden pristap do informacii od javen karakter so koi raspolagaat Sovetot na op{tinata i op{tinskata administracija.

Direktorot na javното pretprijatie i javnata ustanova osnovani od op{tinata , sozdava uslovi i prezema merki propi{ani so zakon, za ostvaruvawe na pravoto na sloboden pristap do informacii od javen karakter so koi raspolagaat, soglasno statutot na pretprijatiето i ustanovata.

^len 20

Sloboden pristap do informacii od javen karakter so koi raspolagaat imatelite na informacii od stav 1 na ~len 17 imaat site pravni i fizi~ki lica (vo natamo{niot tekst: baratel na informacija).

Slobodniot pristap do informacii se ostvaruva:

- so uvid vo dokumentite so koi raspolaga imatelot na informacijata,
- so dobivawe prepis, fotokopija ili elektronski zapis od dokumentite so koi raspolaga imatelot na informacijata.

Imatelot na informacijata za posreduvawe pri ostvaruvawe na pravoto na sloboden pristap do informacii se opredeluva slu`beno lice.

^len 21

Baratelot na informacijata za izvr{eniот uvid ili dobieniot prepis, fotokopija ili elektronski

Neni 17

Në komunë sigurohet e drejta për qasje të lirë deri te informatat me karakter publik me të cilat disponojnë organet e komunës (Këshilli dhe Kryetari i komunës), ndërmarjet publike dhe institucionet e themeluara nga komuna, personat juridik dhe fizik me autorizime publike të besuara nga komuna.

Me përjashtim, në raste të përcaktuara me ligj, e drejta e qasjes së lirë deri te disa informata me të cilat disponojnë poseduesit e informatave nga paragrafi 1 i këtij neni, mund të jetë i kufizuar ose të sigurohet qasje e pjesërishme.

Neni 18

Për informatat me të cilat disponojnë dhe deri te të cilat sigurohet qasje e lirë, poseduesit e informatave nga paragrafi 1 i nenit paraprak krijojnë dhe udhëheqin listë të informatave e cila shpallet në mënyrën e cila është e kapshme për kërkuesit e informatave.

Për listën e informatave , kushtet dhe mënyrën e qasjes së lirë deri te informatat, qytetarët e komunës njoftohen nëpërmjet tabelës për shpallje ose në mënyrë tjetër të përshtatshme.

Poseduesit e informatave janë të obliguar rregullisht, më së voni në afat prej tre muajsh t`a azhurojnë listën e informatave me karakter publik me të cilët disponojnë.

Listën e informatave me karakter publik për organet e komunës e propozon Kryetari i komunës, ndërsa e përcakton (sjell) Këshilli i komunës.

Listën e informatave me karakter publik për ndërmarjet dhe institucionet publike të themeluara nga komuna e përcakton Këshilli drejtues me propozim të drejtorit.

zapis na informacijata, pla}a soodveten nadomestok vo visina na materijalnite tro{oci. Baratelot na informacijata pri podnesuvaweto na baraweto se izvestuva za pla}aweto i visinata na soodvetniot nadomestok.

Neni 19

^len 22

Imatelot na informacijata ako ne ja dostavi baranata informacija, baratelot ima pravo na `alba do Dr`avnata komisija za za{tita na pravoto za sloboden pristap do informacii od javen karakter.

^len 23

Sovetot na op{tinata usvojuva godi{en izve{taj za ostvaruvaweto na pravoto na sloboden pristap do informaciiite vo minatata godina vo op{tinata

Godi{niot izve{taj za ostvaruvaweto na sloboden pristap do informacii go podgotvuva gradona~alnikot na op{tinata i go dostavuva do sovetot najdocna do 31 januari vo tekovната godina.

Izve{tajot od stav 1 na ovoj ~len gi soodr`i i podatocite za ostvareniot sloboden pristap do informaciiite so koi raspolagaat i javnite slu`bi koi gi formira op{tinata

Izve{tajot od stavot 1, po usvojuvaweto se dostavuva do Dr`avnata komisija za za{tita na pravoto na sloboden pristap do informaciiite od javen karakter.

II.NADLE@NOST NA OP[TINATA

^len 24

Op{tinata samostojno, vo ramkite na zakonot i ovoj Statut gi ureduva i vr{i rabotite od javen interes od lokalno zna~ewe, utvrdeni so Zakonot za lokalna samouprava, ili drug zakon, kako i rabotite koi ne se isklu~eni od nejzina nadle`nost ili ne se vo nadle`nost na organite na dr`avnata vlast.

^len 25

Op{tinata e nadle`na za vr{ewe na slednite raboti:

1.Urbanisti~ko (urbano i ruralno) planirawe,

Procedura e realizimit t`e s`e drejt`es p`er qasje t`e lir`e deri te informatat realizohet n`e pajtim me Ligjin.

Kryetari i komun`es krijon kushte dhe ndr`emer masa t`e p`ercaktuara me ligj p`er realizimin e t`e drejt`es p`er qasje t`e lir`e deri te informatat me karakter publik me t`e cil`et disponojn`e K`eshilli i komun`es dhe administrata komunale.

Drejtori i ndr`emrjes publike dhe institucionit publik t`e themeluara nga komuna, krijon kushte dhe ndr`emer masa t`e p`ercaktuara me ligj p`er realizimin e t`e drejt`es p`er qasje t`e lir`e deri te informtat me karakter publik me t`e cil`et disponon n`e pajtim me Statutin e ndr`emrjes dhe institucionit.

Neni 20

Qasje t`e lir`e deri te informatat me karakter publik me t`e cilat disponojn`e poseduesit e informatave nga paragrafi 1 i nenit 17 kan`e t`e gjith`e personat juridik dhe fizik ( n`e tekstin e m`etejm`e: k`erkues i informat`es).

Qasja e lir`e deri te informatat realizohet:

- me shikim n`e dokumentet me t`e cilat disponon poseduesi i nformat`es,
- me marje p`ershkrimi, fotokopje ose sh`enim elektronik nga dokumentet me t`e cilat disponon poseduesi i informat`es.

Poseduesi i informat`es p`er ndr`emjet`esim gjat`e realizimit t`e s`e drejt`es p`er qasje t`e lir`e deri te informatat p`ercakton person zyrtar.

Neni 21

K`erkuesi i informat`es p`er shikimin e realizuar ose p`ershkrimin e marur, fotokopje

izdavawe na odobrenija za gradewe na objekti od lokalno zna~ewe utvrdeni so Zakon, ureduvawe na prostorot i ureduvawe na grade`nato zemji{te;

2.Za{tita na `ivotnata sredina i priodata, vo smisla na prezemawe na merki za za{tita i spre~uvawe od zagaduvawe na vodata, vozduhot, zemji{teto, za{tita na priodata, za{titata od bu~ava i nejonizira~ko zra~ewe (radiobranovi);

3.Lokalen ekonomski razvoj, vo smisla na planirawe na lokalniot ekonomski razvoj, utvrduvawe na razvojni i strukturni prioriteti, vodewe na lokalna ekonomska politika, podr{ka na razvoj na mali i sredni pretprijatija i na pretpriemni{tvoto na lokalno nivo i vo toj kontekst u~estvo vo vospostavuvaweto i razvojt na lokalnata mre`a na institucii i agencii i promovirawe na partnerstvo;

4.Komunalni dejnosti, vo smisla na snabduvawe so voda za piewe, isporaka na tehnolo{ka voda, odveduvawe i pre~istuvawe na otpadni vodi, odveduvawe i tretman na atmosferski vodi, javno osvetluvawe, odr`uvawe na javna ~istota, sobirawe, transportirawe i postapuvawe so komunalen cvrst i tehnolo{ki otpad, ureduvawe i organizirawe na javniot lokalen prevoz na patnici, odr`uvawe na grobovite, grobi{tata i davawe pogrebalni usluga, izgradba, odr`uvawe, rekonstrukcija i za{tita na lokalnite pati{ta i ulici i drugi infrastrukturni objekti, regulirawe na re`imot na soobra{ajot, izgradba i odr`uvawe na uli~na soobra{ajna signalizacija, izgradba i odr`uvawe na javen prostor za parkirawe, odstranuvawe na nepropisno parkirani vozila, odstranuvawe na havarisani vozila od javnite povr{ini, izgradba i odr`uvawe na pazari, ~istewe na oxacite, odr`uvawe i koristewe na parkovi, zelenilo, park-{umi i rekreativni povr{ini, regulacija, odr`uvawe i koristewe na re~nite korita vo urbanizirani delovi, opredeluvawe na imiwa na ulici, plo{tadi i drugi infrastrukturni objekti;

5.Kultura, vo smisla na institucionalna i finansiska podr{ka na kulturnite ustanovi i proekti, neguvawe na folklorot, obi~aite, starite zanaeti i sli~ni kulturni vrednosti, organizirawe na kulturni manifestacii, pottiknuvawe na raznovidni specifi~ni formi na tvore{tvo;

6.Sport i rekreacija, vo smisla na razvoj na

ose shënim elektronik të informatës, paguan kompenzim përkatës në lartësi të shpenzimeve materiale.

Kërkuesi i informatës gjatë parashtrimit të kërkesës informohet për pagesën dhe lartësinë e kompenzimit përkatës.

Neni 22

Poseduesi i informatës nëse nuk e dorëzon informatën e kërkuar, kërkuesi ka të drejtë ankese deri te Komisioni Shtetëror për mbrojtje të së drejtës për qasje të lirë deri te informatat me karakter publik.

Neni 23

Këshilli i komunës miraton raport vjetor për realizimin e së drejtës për qasje të lirë deri te informatat në vitin e kaluar në komunë.

Raportin vjetor për realizimin e qasjes së lirë deri te informatat e përgatit Kryetari i komunës dhe ia dorëzon Këshillit më së voni deri më 31 janar në vitin rrjedhës.

Raporti nga paragrafi 1 i këtij neni i përmban të dhënat për qasjen e lirë të realizuar deri te informatat me të cilat disponojnë edhe shërbimet publike të cilat i formon komuna.

Raportin nga paragrafi 1, pas miratimit dorëzohet deri te Komisioni Shtetëror për mbrojtje të së drejtës për qasje të lirë deri te informatat me karakter publik.

II.KOMPETENCAT E KOMUNËS

Neni 24

Komuna në mënyrë autonome bazuar në kornizat e Ligjit dhe këtij Statuti i rregullon dhe i kryen punët me interes publik me rëndësi lokale, të përcaktuara me Ligjin për Vetadministrimin lokal ose ligj tjetër, si dhe

masoven sport i rekreativni aktivnosti, organizirave na sportski priredbi i manifestacii, odr`uvawe i izgradba na objekti za sport, kako i poddr{ka na sportski sojuzi;

7. Socijalna za{tita i za{tita na deca, vo smisla na finansirawe, investicii, odr`uvawe i sopstvenost na detski gradinki i domovi za stari, ostvaruvawe na socijalna gri`a za invalidni lica, deca bez roditeli i roditelska gri`a so vospitno-socijalni problemi, so posebni potrebi, od ednoroditelski semejstva kako i deca od ulica, lica izlo`eni na socijalen rizik, zasegnati so zloupotreba na droga i alkohol, podigawe na svesta na naselenieto, domuvawe na lica so socijalen rizik, ostvaruvawe na pravo i vospituvawe na deca od predu~ili{na voznast;

8. Obrazovanie, vo smisla na osnovawe, finansirawe i administrirawe na osnovni i sredni u~ili{ta vo sorabotka so centralnata vlast, vo soglasnost so zakon, kako i organizirawe na prevoz i ishrana na u~enici i nivno smestuvawe vo u~eni~ki domovi;

9. Zdravstvena za{tita, vo smisla na upravuvawe so mre`ata na javni zdravstveni organizacii i objekti od primarna zdravstvena za{tita vo koi op{tinata e zastapena vo site odbori na site zdravstveni organizacii vo javna sopstvenost, zdravstveno vospituvawe, unapreduvawe na zdravjeto, preventivni aktivnosti, za{tita na zdravjeto na rabotnicite i za{tita pri rabota, zdravstven nadzor na `ivotnata sredina, nadzor nad zaraznite bolesi, pomo{ na pacienti so specijalni potrebi i drugi oblasti opredeleni so zakon;

10. Sproveduvawe na podgotovki i prezemawe merki za za{tita i spasuvawe na gra|anite i materijalni dobra od voeni razurnuvawa, prirodni nepogodi i drugi nesre}i i od posledicite predizvikani od niv;

11. Protivpo`arna za{tita vr{ena od teritorijalnata protivpo`arna edinica;

12. Nadzor nad vr{eweto na raboti od nadle`nost na op{tinata;

13. Drugi raboti opredeleni so zakon.

^len 26

Rabotite od ~lenot 16 na ovoj Statut, se ureduvaat so propisi na Sovetot na op{tinata, vo soglasnost so postapkite i standardite utvrdeni so zakon i nacionalni programi.

punët që nuk janë përjashtuar nga kompetenca e saj ose nuk janë në kompetencë të organeve të pushtetit shtetëror.

Neni 25

Komuna është kompetente për kryerrjen e punëve vijuese:

1. Planifikimi urbanistik (urban dhe rural), dhënia e lejeve për ndërtimin e objekteve me rëndësi lokale të përcaktuara me Ligj, rregullimi i hapësirës dhe rregullimi i tokës ndërtimore;

2. Mbrojtja e mjedisit jetësor dhe e natyrës në kuptim të ndërmarrjes së masave për mbrojtje dhe pengim të ndotjes së ujit, ajrit, tokës, mbrojtjes së natyrës, mbrojtjes nga zhurma dhe rrezatimi i pajonizuar (radiovalët)

3. Zhvillimi ekonomik lokal në kuptim të planifikimit të zhvillimit ekonomik lokal, përcaktimit të prioriteteve zhvillimore dhe strukturale, udhëheqjes së politikës lokale ekonomike, përkrahjes së zhvillimit të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme dhe të ndërmarrësve në nivel lokal dhe në këtë kontest pjesëmarrjes në vendosjen dhe zhvillimin e rrjetit lokal të institucioneve dhe agjensive dhe promovimin e partneritetit;

4. Veprimtaritë komunale në kuptim të furnizimit me ujë për pije, përcjelljes së ujit teknologjik, përcjelljes dhe pastrimit të ujërave të ndotura, përcjelljes dhe trajtimit të ujërave atmosferike, ndriçimit publik, mirëmbajtjes së pastërtisë publike, grumbullimit, transportimit dhe veprimit me hedhurina komunale të ngurta dhe teknologjike, rregullimit dhe organizimit të transportit publik lokal të udhëtarëve, mirëmbajtjes së varreve, varrezave dhe dhënies së shërbimeve funerale, ndërtimit, mirëmbajtjes, rekonstruimit dhe mbrojtjes së rrugëve dhe rrugicave lokale dhe objekteve tjera të infrastrukturës, rregullimit të rregjimit të komunikacionit,

Rabotite od ~lenot 16 na ovoj Statut, koi zadol`itelno }e gi izvr{uva op{tinata }e bidat opredeleni so posebnite zakoni.

^len 27

Rabotite koi ne se isklue~eni od nadle`nost na op{tinata ili ne se vo nadle`nost na organite na dr`avnata vlast se opredeluvaa so odluka na Sovetot na op{tinata.

So odlukata od stav 1 na ovoj ~len se ureduva na~inot i postapkata za vr{ewe na tie raboti.

III. ORGANIZACIJA I RABOTA NA ORGANITE NA OP{TINATA

^len 28

Organi na op{tinata se Sovet na op{tinata i Gradona~alnik.

1.Sovet na op{tina

Sovetot na op{tinata e pretstavni~ki organ na gra|anite.

Sovetot na op{tinata go so~inuvaa 19 pretstavnici na gra|anite izbrani na op{ti, neposredni i slobodni izbori so tajno glasawe.

Mandatot na ~lenovite na Sovetot trae 4 (~etiri) godini.

^lenot na Sovetot ne mo`e da bide otpovikan.

^len 29

^lenovite na Sovetot davaat i potpi{uvaat sve~ena izjava koja glasi:

"Jas (ime i prezime) sve~eno izjavuvam deka pravata i dol`nostite na ~len na Sovetot }e gi vr{am sovesno i deka pri nivnoto vr{ewe }e gi po~ituvam Ustavot, zakonot, propisite na Sovetot i deka }e go {titam ustavniot poredok na Republika Makedonija".

^len 30

Sovetot na op{tinata izbira pretsedatel od redot na ~lenovite na Sovetot, so mandat od ~etiri godini.

ndertimit dhe mirëmbajtjes së sinjalizimit rrugor për komunikacion, ndertimit dhe mirëmbajtjes së hapësirës publike për parkim, largimit të makinave të parkuara në mënyrë të gabuar, largimit të automjeteve të shkatërruara nga sipërfaqet publike, ndertimit dhe mirëmbajtjes së tregjeve, pastrimit të oxhaqeve, mirëmbajtjes dhe shfrytëzimit të parqeve, gjelbërimit, park-pyjeve dhe sipërfaqeve rekreative, rregullimit, mirëmbajtjes dhe shfrytëzimit të shtretërve të lumenjëve në pjesët e urbanizuara, përcaktimit të emërave të rrugëve, shesheve dhe objeteve tjera të infrastrukturës;

5.Kulturë, në kuptim të përkrahjes institucionale dhe financiare të enteve dhe projekteve të kulturës, kultivimit të folklorit, dokeve, zanateve të vjetra dhe vlerave të ngjajshme kulturore, organizimit të manifestimeve kulturore, nxitjes së formave të llojllojshme specifike të krijimtarisë;

6.Sporti dhe rekreimi në kuptim të zhvillimit të sportit masovik dhe aktiviteteve rekreative, organizimit të shfaqjeve dhe manifestimeve sportive, mirëmbajtjes dhe ndertimit të objekteve për sport si dhe përkrahjes së lidhjeve sportive;

7.Mbrojtja sociale dhe mbrojtja e fëmijëve në kuptim të financimit, investimeve, mirëmbajtjes dhe pronës së çerdheve për fëmijë dhe shtëpive për pleq, realizimit të përkujdesjes sociale për persona invalid, fëmijëve pa prindër dhe përkujdesje prindore, fëmijëve me probleme edukativo-sociale, fëmijëve me nevoja të veçanta, fëmijëve prej familjeve me një prindër si dhe fëmijëve nga rruga, personave që u janë nënshtruar rrezikut social, të përfshirë me abuzimin e drogës dhe të alkoolit, ngritjes së vetëdijes së popullatës, strehimit të personave të rrezikuar social, realizimit të së drejtës dhe të edukimit të fëmijëve të moshës parashkollore;

Preseadatelot na Sovetot gi svikuva i rakovodi so sednicite na Sovetot na op{tinata, se gri{i za organizacijata i rabotata na Sovetot i gi potpi{uva propisite {to gi donel Sovetot i vo rok od 3 (tri) dena od denot na nivnoto donesuvawe gi dostavuva na Gradona~alnikot zaradi objavuvawe.

^len 31

^lenovite na sovetot imat pravo i dol`nost da prisustvuvat i da u~estvuvaat vo rabotata na sovetot i na negovite postojani ili privremeni komisii.

^lenovite na sovetot na sednica na sovetot imat pravo da davat inicijativi,prelozi i da postavuvat para{awa na Gradona~alnikot.

^lenot na sovetot ne mo`e da bide povikan na krivi~na odgovornost ili bide pritvoren za iska`anoto mislewe ili glasawe na sovet.

^len 32

Na ~lenot na sovetot mu prestanuva mandatot po sila na zakon,ako podnese ostavka;vo slu~aj na smrt; ako e osuden so pravosilna presuda za krivi~no delo na kazna zatvor nad 6 meseci;ako nastapi slu~aj na nespojivost so funkcijata ~len na sovetot soglasno so Zakonot za lokalnite izbori;ako so pravosilno re{enie bide li{en od delovna sposobnost i ako prestane da bide `itel na op{tinata.

^len 33

Na ~lenot na sovetot mo`e da mu bide odzemen mandatot dokolku neopravdano otsustvuva tri sednici po red.

Odzemawe na mandatot od stav 1 od ovoj ~len go utvrduva sovetot so mnozinstvo glasovi od vkupniot broj na ~lenovite.

^len 34

Sovetot na op{tinata gi vr{i slednite raboti:

1. Donesuva Statut na op{tinata;
2. Donesuva Delovnik na Sovetot;
- 3.Donesuva Programa za rabota;
- 4.Donesuva Buxet na op{tinata i Godi{na smetka na op{tinata;
- 5.Ja utvrduva visinata na stapkite na danocite i

8.Arsimi në kuptim të themelimit, financimit dhe administrimit të shkollave fillore dhe të mesme në bashkëpunim me pushtetin qendror, në pajtim me Ligjin si dhe organizimit të transportit dhe ushqimit të nxënësve dhe vendosjes së tyre nëpër konvikte nxënësish;

9.Mbrojtja shëndetësore në kuptim të drejtimit me rrjetin e organizatave dhe të objekteve publike shëndetsore të mbrojtjes shëndetësore primare të cilat duhet të përfshijnë përfaqësimin e vetqeverisjes lokale në të gjitha këshillat e të gjitha organizatave shëndetësore me pronë publike, edukimit shëndetësor, përparimit të shëndetit, aktiviteteve preventive, mbrojtjes së shëndetit të punëtorëve dhe sigurisë në punë, mbikëqyrjes shëndetësore të ambientit jetësor, mbikëqyrjes së sëmundjeve ngjitëse, ndihmës së pacientëve me nevoja speciale dhe lëmive tjera të përcaktuara me Ligj;

10.Zbatimi i përgatitjeve dhe ndërmarrja e masave për mbrojtjen dhe shpëtimin e qytetarëve dhe të mirave materiale nga shkatërimet luftarake, fatkeqësisë natyrore dhe fatkeqësitë tjera dhe nga pasojat e shkaktuara prej tyre;

11.Mbrojtja nga zjarri që e kryejnë njësitë territoriale të zjarrfikësve.

12.Mbikëqyrja e kryerrjes së punëve nga kompetencat e komunës;

13.Punë të tjera të përcaktuara me Ligj.

Neni 26

Punët nga neni 16 i këtij Statuti, rregullohen me dispozita të Këshillit të Komunës në pajtim me procedurat dhe standardet e përcaktuara me Ligj dhe programe nacionale.

Punët nga neni 16 i këtij Statuti, që detyrimisht do t'i kryejë Komuna do të përcaktohen me ligje të veçanta.

visinata na nadomesticite i taksite;

6.Donesuva Generalen urbanisti~ki plan;

7.Donesuva detalni urbanisti~ki planovi i urbanisti~ka dokumentaci-ja za naseleno mesto vo op{tinata;

8.Donesuva Programa za ureduvawe na grade`no zemji{te;

9.Donesuva Programa za odr`uvawe na soobra}ajnata signalizacija;

10.Donesuva Odluka za regulirawe na re`imot na soobra}ajot;

11.Donesuva propisi od oblata na za{titata na `ivotnata sredina i prirodata, lokalniot ekonomski razvoj, kulturata, sportot i rekreacijata, socijalnata za{tita i za{tita na decata, obrazovaniето, zdrastvenata za{tita, protiv-po`arnata za{tita, vo ramkite na nadle`nosta opredelena so poseben zakon ili vo soglasnost so nacionalna programa;

12.Donesuva Programa za izgradba i odr`uvawe na lokalni pati{ta i ulici;

13.Donesuva Programa za javno osvetluvawe;

14.Donesuva Programa za izgradba, rekonstrukcija i odr`uvawe na lokalni vodovodi;

15.Donesuva Programa za odr`uvawe na javna ~istota;

16.Donesuva Programa za odr`uvawe i koristewe na parkovite i drugi javni povr{ini od lokalno zna~ewe.

17.Donesuva programa za odr`uvawe na grobi{tata;

18.Donesuva programa za odr`uvawe i koristewe na rekite vo urbanizirani podra~ja;

19.Donesuva Odluka za javna ~istota;

20.Donesuva Odluka za na~inot na prevozot vo gradskiot i prigradskiot soobra}aj;

21.Donesuva Odluka za odr`uvawe i koristewe na javnite pazari{ta;

22.Donesuva Odluka za na~inot na koristewe i odr`uvawe na grobi{tata;

23.Go ureduva na~inot na ~isteweto na oxacite;

24.Go ureduva odr`uvaweto na javniot prostor za parkirawe i na~inot na negovoto koristewe;

25.Opredeluva imiwa na ulici, plo{tadi, mostovi i drugi infrastrukturni objekti od lokalno zna~ewe;

26.Ja utvrduva organizacijata, delokrugot i na~inot na izvr{uvawe na zada~ite na op{tinskata administracija, na predlog na Gradona~alnikot;

27.Osnova javni slu`bi i vr{i nadzor nad

Neni 27

Punët që nuk janë përjashtuar nga kompetencat e komunës ose nuk janë në kompetenca të organeve të pushtetit shtetëror përcaktohen me vendim të Këshillit të Komunës.

Me vendimin nga paragrafi 1 i këtij neni rregullohet mënyra dhe procedura për kryerrjen e këtyre punëve.

III.ORGANIZIMI DHE PUNA E ORGANEVE TË KOMUNËS

Neni 28

Organet e Komunës janë Këshilli i Komunës dhe Kryetari i Komunës.

1.Këshilli i Komunës

Këshilli i Komunës është organ përfaqësues i qytetarëve.

Këshillin e Komunës e përbëjnë 19 përfaqësues të qytetarëve të zgjedhur në zgjedhje të përgjithshme të drejtpërdrejta dhe të lira me votim të fshehtë.

Mandati i anëtarëve të Këshillit zgjat 4 (katër) vjet.

Anëtari i Këshillit nuk mund të revokohet.

Neni 29

Anëtarët e Këshillit japin dhe nënshkruajnë deklaratën solemne ku thuhet:

"Unë (emri dhe mbiemri) solemnisht delaroh se të drejtat dhe obligimet e anëtarit të Këshillit do t'i kryej me ndërgjegje dhe se gjatë kryerjes së tyre do ta respektoj Kushtetutën, Ligjin, dispozitat e Këshillit dhe se do ta mbroj rregullimin kushtetues të Republikës së Maqedonisë".

Neni 30

Këshilli i Komunës zgjedh kryetar nga rradhët e anëtarëve të Këshillit me mandat prej 4 (katër) vitesh.

nivnata rabota;

28. Imenuva ~lenovi vo upravnite odbori na javnite slu`bi, koi gi osnova;

29. Usvojuva programi za rabota i finansiski planovi za finansirawe na javnite slu`bi, koi gi osnovala;

30.Odlu~uva za davawe dozvola za vr{ewe dejnost od javen interes od lokalno zna~ewe, vo soglasnost so zakon;

31.Gi usvojuva izve{taite za rabotata i godi{nite smetki na javnite slu`bi, koi gi osnovala;

32.Odlu~uva za na~inot na raspolagawe so sopstvenosta na op{tinata;

33.Odlu~uva za na~inot na vr{ewe na finansiska kontrola na Buxetot na op{tinata, vo soglasnost so zakon;

34.Go izbira liceto koe rakovodi so podra~nata edinica na Ministerstvoto za vnatre{ni raboti vo op{tinata, vo soglasnost so zakon;

35.Go razgleduva i usvojuva godi{niot izve{taj za javna bezbednost na podra~jeto na op{tinata, koj go dostavuva do Ministerot za vnatre{ni raboti i Narodniot Pravobranitel;

36. Mo`e da dava preporaki na rakovodnoto lice na podra~nata edinica na Ministerstvoto za vnatre{ni raboti od oblata na javnata bezbednost i bezbednosta vo soobra}ajot;

37.Izbira i razre{uva pretsedatel na Sovetot;

38.Formira postojani i povremeni komisii;

39. Vr{i oddelni ovlastuvawa vo soglasnost so zakon vrz dobrata od op{ta upotreba i vrz prirodnite bogatstva na podra~jeto na op{tinata;

40.Vostanovuva op{tinski priznanija i nagradi;

41.Dava mislewe po predlog zakonite koi se odnesuvaat na op{tinata;

42.Vr{i drugi izbori i imenuvawa od svoja nadle`nost;

43.Donesuva drugi odluki za rabotite od svoja nadle`nost;

44. Vr{i i drugi raboti.

^len 35

Sovetot mo`e da raboti ako na sednicata prisustvuvaat mnozinstvo od vkupniot broj ~lenovi na sovetot.

Sovetot na op{tinata odlu~uva so mnozinstvo glasovi od prisutnitate ~lenovi na Sovetot, a najmalu so edna tretina od vkupniot broj na ~lenovi na Sovetot, ako so Statutot ne e

Kryetari i Këshillit i thirrë dhe udhëheq me seancat e Këshillit të Komunës, kujdeset për organizimin dhe punën e Këshillit dhe i nënshkruan dispozitat që i ka sjellur Këshilli dhe në afat prej 3 (tre) ditësh nga dita e sjelljes së tyre ia dorëzon Kryetarit të Komunës për shpallje.

Neni 31

Anëtarët e Këshillit kanë të drejtë dhe detyrim të jenë prezent dhe të marrin pjesë në punën e Këshillit dhe në komisionet e tij të përhershme dhe të përkohshme.

Anëtarët e Këshillit në seancën e Këshillit kanë të drejtë të marrin iniciativa, propozime dhe t'i parashtrorjnë pyetje Kryetarit të Komunës.

Anëtari i Këshillit nuk mund të thirret në përgjegjësi penale ose të arrestohet për shkak të shprehjes së mendimit ose për votim në Këshill.

Neni 32

Anëtarit të Këshillit i pushon mandati me forcë ligjore nëse parashtron dorëheqje; në rastë vdekjeje; nëse me vendim të plotfuqishëm për vepër penale është dënuar me burgim në kohëzgjatje më shumë se 6 muaj;nëse paraqitet rast i papërputhshmërisë me funksionin anëtarë i këshillit në përputhje me Ligjin për zgjedhje lokale;nëse me vendim të plotfuqishëm i merret e drejta për punë dhe nëse pushon të jetë banor i komunës.

Neni 33

Anëtarit të Këshillit mund t'i merret mandati nëse pa arsye mungon tre seanca radhazi.

Marrjen e mandatit nga paragrafi 1 i këtij neni e vërteton Këshilli me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve.

Neni 34

Këshilli i Komunës i kryen punët vijuese:

- 1.Sjell Statut të Komunës;
- 2.Sjell Rregullore të Këshillit;

predvideno posebno mnozinstvo.

Glasaweto na sednicite na Sovetot e javno osven ako Sovetot ne odlu~i za oddelni pra{awa glasaweto da e tajno.

^len 36

Sednicite na Sovetot na op{tinata se javni.

Odlukata za isklu~uvawe na prisustvoto na javnosta na sednicata se donesuva so dvotretinsko mnozinstvo glasovi od vkupniot broj ~lenovi na sovetot,ako za toa postojat opravdani pri~ini.

Na raspravata za buxetot na op{tinata,godi{nata smetka na buxetot i za urbanisti~kite planovi,prisustvoto na javnosta ne mo`e da se isklu~i.

^len 37

Sednicite gi svikuva Pretsedatelot na Sovetot na svoja inicijativa,na barawe na Gradona~alnikot ili na barawe od najmalku ¼ od ~lenovite na Sovetot najdocna vo rok od 15 dena od denot na negovoto podnesuvawe.

Dokolku vo rokat opredelen vo stavot 1 na ovoj ~len, Pretsedatelot na Sovetot ne ja svika sednicata na Sovetot, ~lenovite na Sovetot sami se sostanuvaaat i izbiraat pretsedatel za taa sednica.

^len 38

Vonredna sednica se svikuva za pra{awa od zna~ewe za bezbednosta i sigurnosta na grajanite, za pra{awa koi nastanale poradi vonredni okolnosti (po`ar, poplavi, zemjotresi i sl.) i pri poseta na delegacija od druga zemja koga istata saka da se obrati na ~lenovite na Sovetot.

^len 39

Vonrednata sednica ja svikuva pretsedatelot na Sovetot po sopstvena inicijativa na predlog na najmalku 1/3 od ~lenovite ili na predlog na Gradona~alnikot.

Pokanata za sednicata so predlo`eniot dneven red se dostavuva do ~lenovite na Sovetot na najbrz mo`en na~in.

Pred otpo~nuvawe so rabota ~lenovite na Sovetot glasaat za opravdanosta na pri~inite za svikuvawe na sednicata bez materijalna rasprava.

^len 40

Za pretresuvawe na pra{awa od svoja

3.Sjell Program pune;

4.Sjell Buxhet të Komunës dhe Llogari vjetore të Komunës;

5.E përcakton lartësinë e tatime dhe lartësinë e kompensimeve dhe taksave;

6.Sjell Plan gjeneral urbanistik;

7.Sjell plane detaje urbanistike dhe dokumentacion urbanistik për vendbanimet në Komunë;

8.Sjell Program për rregullimin e tokës ndërtimore;

9.Sjell Program për mirëmbajtjen e sinjalizimit të komunikacionit;

10.Sjell Vendim për rregullimin e regjimit të komunikacionit;

11.Sjell dispozita nga lëmia e mbrojtjes së ambientit jetësor dhe natyrës, zhvillimit ekonomik lokal, kulturës, sportit dhe rekreacionit, mbrojtjes sociale dhe të fëmijëve, arsimit, mbrojtjes shëndetësore, mbrojtjes kundërzjarreve në kornizat e kompetencave të përcaktuara me Ligj të veçantë ose në pajtim me Programë nacionale;

12.Sjell Program për ndërtimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve dhe rrugicave lokale;

13. Sjell Program për ndriçim publik;

14.Sjell Program për ndërtim, rikonstruim dhe mirëmbajtje të ujësjellësve lokal;

15.Sjell Program për mirëmbajtjen e pastërtisë publike;

16.Sjell Program për mirëmbajtjen dhe shfrytëzimin e parqeve dhe sipërfaqeve tjera publike me rëndësi lokale;

17.Sjell Program për mirëmbajtjen e varrezave;

18.Sjell Program për mirëmbajtjen dhe shfrytëzimin e lumenjëve në territoret urbanistike;

19.Merr Vendim për pastërti publike;

20.Merr Vendim për mënyrën e transportit në komunikacionin urban dhe ndërrurban;

21.Merr Vendim për mirëmbajtjen dhe shfrytëzimin e tregjeve publike;

22.Merr Vendim për mënyrën e shfrytëzimit dhe mirëmbajtjes së varrezave;

nadle`nost Sovetot formira komisii.

Komisiite na Sovetot se formiraat kako postojani i povremeni.

Mandatot na postojanite komisii trae kolku i mandatot na ~lenovite na Sovetot.

^len 41

Postojani komisii na Sovetot se:

-Komisija za finansirawe, Buxet i lokalen ekonomski razvoj;

-Komisija za urbanizam, komunalni dejnosti, za{tita na `ivotnata sredina;

-Komisija za op{testveni dejnosti;

-Komisija za Statut i propisi;

-Komisija za mandatni pra{awa, izbori i imenuvawa;

-Komisija za odnosi meju zaednicite;

-Komisija za mesna samouprava;

-Komisija za odbele`uvawe na praznici i manifestacii i dodeluvawe nagradi i priznanija.

Komisiite se sostaveni od 3 ~lena na Sovetot.

^len 42

Komisiite na Sovetot na op{tinata:

-raspravaat za pra{awa od oblata za koja se formirani;

-davaat mislewa i predlozi do Sovetot;

-gi razgleduvaat predlozite na Gradona~alnikot, na ~lenovite na sovetot i inicijativite na grajanite od oblastite za koi se formirani.

^len 43

Komisijata za finansirawe, Buxet i lokalen ekonomski razvoj gi razgleduva pra{awata vo vrska so finansiraweto na op{tinata, Buxetot i godi{nata smetka kako i pra{awata od planiraweto i programiraweto na lokalniot ekonomski razvoj.

^len 44

Komisijata za urbanizam, komunalni dejnosti, za{tita na `ivotnata sredina i prirodata gi razgleduva pra{awata od urbanisti~koto planirawe, pra{awata od rabotata na javnite slu`bi, pra{awata od komunalnato ureduvawe na naselenite mesta i pra{awata od za{tita na `ivotnata sredina i prirodata.

23.E rregullon m~nyr~n e pastrimit t~ oxhaqeve;

24. E rregullon mir~mbajtjen e hap~sir~s publike p~r parkimin dhe m~nyr~n e shfryt~zimit t~ saj;

25.P~rcakton emra t~ rrug~ve, shesheve, urave dhe objekteve tjera t~ infrastruktur~s me r~nd~si lokale;

26.E p~rcakton organizimin, fushveprimin dhe m~nyr~n e kryerrjes s~ detyrave t~ administrat~s komunale me propozim t~ Kryetarit t~ Komun~s;

27.Themelon sh~rbime publike dhe u b~n mbik~qyrje pun~ve t~ tyre;

28. Em~ron an~tar~n n~ k~shillat drejtues t~ sh~rbimeve publike q~ i themelon;

29.Miraton programe pune dhe plane financiare p~r finacimin e sh~rbimeve publike q~ i themelon;

30.Vendos p~r dh~nien e lejes p~r kryerrjen e veprimtaris~ me interes publik me r~nd~si lokale n~ pajtim me Ligjin;

31.I miraton raportet e pun~s dhe llogarit~ vjetore t~ sh~rbimeve publike q~ i themelon;

32.Vendos p~r m~nyr~n e disponimit me pron~n e Komun~s;

33.Vendos p~r m~nyr~n e krrierjes s~ kontrollit financiar t~ buxhetit t~ Komun~s, n~ pajtim me Ligjin;

34.E zgjedh personin i cili udheheq me nj~sin~ rajonale t~ Ministris~ p~r Pun~ t~ Brend~shme n~ Komun~n n~ pajtim me Ligjin;

35.E shqyrton dhe miraton raportin vjetor p~r sigurin~ publike n~ territorin e Komun~s t~ cilin ia dor~zon Ministris~ p~r Pun~ t~ Brendshme dhe Avokatit Popullor;

36.Mund t'i jep rekomandime personit udheheq~s t~ nj~sis~ rajonale t~ Ministris~ p~r Pun~ t~ Brendshme nga l~mia e sigurimit publik dhe sigurimit n~ komunikacion;

37.Zgjedh dhe shkarkon kryetar t~ K~shillit;

38.Formon komisione t~ p~rhershme dhe t~ p~rkohshme;

39. Kryen autorizime t~ ve~anta n~ pajtim

^len 45

Komisijata za op{testveni dejnosti gi razgleduva pra{awata od nadle`nost na op{tinata a koi se odnesuuaat na kulturata, sportot i rekreacijata, socialnata za{tita i za{titata na decata, obrazovanieto, zdravstvenata za{tita, javnata bezbednost i bezbednosta vo soobra}ajot kako i protivpo`arnata za{tita.

^len 46

Komisijata za Statut i propisi go utvrduva predlogot na Statutot na op{tinata, gi razgleduva inicijativite i predlozite za izmena na Statutot i ja sledi negovata primena i gi razgleduva na~elnite pra{awa od statutaren karakter;

-Go utvrduva predlogot na delovnikot na Sovetot;

-Podgotvuva predlog mislewa po predlog zakonite koi se odnesuuaat na op{tinata;

-Razgleduva i drugi op{ti akti od nadle`nost na Sovetot na op{tinata.

^len 47

Komisijata za mandatni pra{awa izbori i imenuvawa razgleduva i podgotvuva predlozi koi se odnesuuaat na mandatno imunitetnitate pra{awa;razgleduva i podgotvuva predlozi za izbor i imenuvawe i razre{uvawe od nadle`nost na Sovetot na op{tinata;opredeluvava plati, nadomestoci i drugi primawa na izbrani i imenuvani lica;dava predlog za visinata na nadomestokot na patnite i dnevnite tro{oci na ~lenovite na Sovetot na op{tinata, kako i na tro{ocite napraveni vo izvr{uvaweto na zadate {to im gi doveril Sovetot na op{tinata.

Pretsedatelot i ~lenovite na Komisijata gi izbira Sovetot na op{tinata na svojata prva sednica.

^len 48

Komisijata za odnosi meju zaednicite gi razgleduva pra{awata koi se odnesuuaat na odnosite meju zaednicite zastapeni vo op{tinata i dava mislewa i predlozi za na~inite za nivno re{avawe.

Komisijata ja so~inuuvaat po ednakov broj na pretstavnici od sekoja zaednica zastapena vo op{tinata.

^len 49

Komisijata za mesna samouprava go

me Ligjin mbi te mirat ne pordorim te pergjithshem dhe mbi pasurite natyrore ne territorin e Komunës;

40.Percakton mirenjohje dhe dhurata komunale;

41.Jep mendim mbi propozim-ligjet qe kanë te bëjnë me komunën;

42.Bën zgjedhje tjera dhe emërrime në kompetencat e saj;

43.Merr Vendime tjera për punët nga kompetenca e saj;

44.Kryen edhe punë tjera.

Neni 35

Këshilli mund të punojë nëse në seancë merr pjesë shumica nga numri i pergjithshem i anetarëve të këshillit.

Këshilli i Komunës vendos me shumicë votash nga anetarët e pranishem të Këshillit, e së paku me një të tretën nga numri i pergjithshem i anetarëve të Këshillit, nëse me Statut nuk është paraparë shumicë e veçantë.

Votimi në seancën e Këshillit është publik, përveç nëse Këshilli nuk vendos për çështje të veçanta votimi të jetë i fshehtë.

Neni 36

Seancat e Këshillit të komunës janë publike.

Vendimi për përjashtimin e prezencës së publikut në seancë merret me dy të tretën e votave nga numri i pergjithshem i anetarëve të këshillit,nëse për këtë ekzistojnë shkaqe të arsyeshme.

Në debatin për buxhetin e komunës,llogarinë përfundimtare të buxhetit dhe planet urbanistike,pjesëmarja e publikut nuk mund të përjashtohet.

Neni 37

Seancat i thërret Kryetari i Këshillit me iniciativë të vet, me kërkesë të Kryetarit të komunës ose me kërkesë të më së paku ¼ të anetarëve të Këshillit më së voni në afat prej 15 ditësh nga dita e paraqitjes së saj.

razgleduva funksioniraweto na oblicite na mesnata samouprava i nivnite organi,programite za rabota i drugi pra{awa svrzani za rabota na oblicite na mesna samouprava.

^len 50

Komisijata za odbele`uvawe na praznici i manifestacii i dodeluvawe nagradi i priznanija donesuva programa za odbele`uvawe na praznici i manifestacii,gi razgleduva predlozite i mu predlaga na Sovetot na op{tinata dodeluvawe na nagradi i priznanija na gra|anite,na organizacii i zaednici {to doprinele za razvoj na op{tinata vo odredeni oblasti ili vo znak na priznanie za razvoj na sorabotkata i za prijatelski odnosi so mesnite i stranskite subjekti.

^len 51

Pretsedatelot i ~lenovite na komisiite gi izbira Sovetot na op{tinata na predlog na Komisijata za mandatni pra{awa izbori i imenuvawa.

Predlogot za izbor sodr`i onolku kandidati kolku {to se izbiraat ~lenovi na rabotnite tela. Sostavot na komisiite soodvestuva na proporcionalnata zastapenost na politi~kite partii vo Sovetot.

^len 52

Na~inot na rabota na komisiite poblisku se utvrduva so Delovnikot na Sovetot na op{tinata.

2.Gradona~alnik na op{tinata

^len 53

Gradona~alnikot ja pretstavuva i zastapuva op{tinata.

Gradona~alnikot se izbira na op{ti, neposredni i slobodni izbori so tajno glasawe vo soglasnost so zakon za period od 4 (~etiri) godini.

Gradona~alnikot svojata funkcija ja izvr{uva profesionalno.

Funkcijata gradona~alnik e inkompatibilna so druga funkcija.

^len 54

Gradona~alnikot ne mo`e da bide povikan na krivi~na odgovornost ili da bide pritvoren za izka`ano mislewe vo sovetot.

Nëse në afatin e përcaktuar me paragrafin 1 të këtij neni Kryetari i Këshillit nuk e thëret seancën e Këshillit, anëtarët e Këshillit tubohen vet dhe zgjedhin kryetar për atë seancë.

Neni 38

Seancë e jashtëzakonshme thirret për çështje me rëndësi për sigurinë e qytetarëve, për çështje që janë shkaktuar për shkak të rrethanave të jashtëzakonshme (zjarr, vërshime, tërmete etj.) dhe gjatë vizitës së delegacionit nga shtetet tjera ku i njëjti dëshiron që t'u drejtohet anëtarëve të Këshillit.

Neni 39

Seancën e jashtëzakonshme e thërret kryetari i Këshillit me iniciativë të tij, me propozim të së paku 1/3 e anëtarëve ose me propozim të Kryetarit të Komunës.

Ftesa për seancë me rendin e ditës të propozuar iu dorëzohet anëtarëve të Këshillit në mënyrë më të shpejtë të mundshme.

Para fillimit me punë anëtarët e Këshillit votojnë për arsyeshmërinë e shkaqeve për thirrjen e seancës pa diskutim material.

Neni 40

Për shqyrtimin e çështjeve nga kompetenca e tij Këshilli formon komisione.

Komisionet e Këshillit formohen si të përhershme dhe të përkohshme.

Mandati i komisioneve të përhershme zgjat sa edhe mandati i anëtarëve të Këshillit.

Neni 41

Komisionet e përhershme të Këshillit janë;

-Komisioni për financim, Buxhet dhe zhvillim lokal;

-Komisioni për urbanizëm, shërbime komunale, mbrojtje të ambientit jetësor;

-Komisioni për veprimtari shoqërore;

-Komisioni për Statut dhe dispozita;

-Komisioni për çështje mandatore, zgjedhje dhe emërrime;

-Komisioni për marrëdhënie ndërmjet

^len 55

Gradona~alnikot vo ramkite na svoite nadle`nosti:

-inicira i predlaga donesuvawe na propisi od nadle`nost na Sovetot na op{tinata;

-go obezbeduva izvvr{uvaweto na rabotite koi mu se delegirani od organot na dr`avnata uprava;

-go predlaga godi{niot Buxet i godi{nata smetka na Buxetot na op{tinata;

-go izvvr{uva Buxetot na op{tinata;

-re{ava vo upravni raboti za prava, obvrski i interesi na pravni i fizi~ki lica, vo soglasnost so zakon;

-rakovodi so op{tinskata administracija;

-donesuva pravilnik za sistematizacija na rabotnite mesta na op{tinskata administracija;

-odlu~uva za vrabotuvaweto, pravata, dol`nostite i odgovornostite na vrabotenite vo op{tinskata administracija, dokolku poinaku ne e opredelena so zakon;

-izbira direktori na JP osnovani od op{tinata vrz osnova na javen konkurs.

-vr{i i drugi raboti utvrdeni so zakon i so ovoj Statut.

Gradona~alnikot ima pravo da prisustvuva i u~estvuva vo rabotata na Sednicite na Sovetot.

^len 56

Gradona~alnikot gi objavuva propisite na Sovetot vo Slu`ben Glasnik na op{tinata.

Gradona~alnikot e dol`en vo rok od 10 dena od denot na nivnoto objavuvawe, da gi dostavi propisite na op{tinata do Ministerstvoto nadle`no za vr{ewe na rabotite na lokalnata samouprava.

Gradona~alnikot go obezbeduva izvvr{uvaweto na odlukite na Sovetot.

^len 57

Gradona~alnikot e dol`en vo rok od 7 (sedum) dena od denot na dostavuvaweto na propisot na Sovetot so Re{enie da go zapre negovoto objavuvawe dokolku smeta deka e vo nesoglasnost so Ustavot i zakonite.

Primerok od obrazlo`enoto Re{enie za neobjavuvawe se dostavuva do pretsedatelot na Sovetot na op{tinata.

Sonetot e dol`en, vo rok od 15 (petnaeset) dena od denot na objavuvaweto na Re{enieto da go razgleda i da odlu~i po nego.

bashkësive.

-Komisioni për vetadministrim të vendit;

-Komisioni për shënim të manifestimeve si dhe për ndarje të dhuratave dhe mirënjohjeve.

Komisionet janë të përbëra nga 3 anëtarë të Këshillit.

Neni 42

Komisionet e Këshillit të Komunës:

-diskutojnë për çështje nga lëmia për të cilën formohen;

-i japin mendime dhe propozime Këshillit;

-i shqyrtojnë propozimet e Kryetarit të Komunës, të anëtarëve të Këshillit dhe iniciativat e qytetarëve nga lëmitë për të cilat formohen.

Neni 43

Komisioni për financim, Buxhet dhe zhvillim ekonomik lokal i shqyrton çështjet në lidhje me financimin e Komunës, Buxhetin dhe llogarinë vjetore si dhe çështje nga planifikimi dhe programimi i zhvillimit ekonomik lokal.

Neni 44

Komisioni për urbanizëm, veprimtari komunale, mbrojtje të ambientit jetësor dhe natyrës i shqyrton çështjet nga planifikimi urbanistik, çështjet nga puna e shërbimeve publike, çështjet nga rregullimi komunal i vendbanimeve dhe çështjet nga mbrojtja e ambientit jetësor dhe natyrës.

Neni 45

Komisioni për veprimtari shoqërore i shqyrton çështjet nga kompetenca e Komunës që kanë të bëjnë me kulturën, sportin dhe rekreacionin, mbrojtjen sociale dhe të fëmijëve, arsimin, mbrojtjen shëndetësore, sigurinë publike dhe sigurinë në komunikacion si dhe mbrojtjen nga zjarri.

Neni 46

Komisioni për Statut dhe dispozita e përcakton propozimin e Statutit të Komunës, i shqyrton iniciativat dhe propozimet përndryshimin e Statutit dhe e ndjek zbatimin

Ako Sovetot go potvrdi propisot ili ne rasprava vo rokot od stavot 3 od ovoj ~len, Gradona~alnikot e dol`en da go objavi propisot i istovremeno da podnese inicijativa za poveduvawe postapka za ocenuvawe na ustavnosta i zakonitosta na osporeniot propis pred Ustavniot Sud na Republika Makedonija.

Za inicijativata Gradona~alnikot e dol`en da go informira Ministerstvoto nadle`no za vr{ewe na rabotite {to se odnesuvaat na lokalnata samouprava.

^len 58

Gradona~alnikot e dol`en da podnese izve{taj za izvr{uvawe na odlukite doneseni od strana na Sovetot na sekoj 3 (tri) meseci vo tekot na godinata.

Za izvr{uvawe na svoite nadle`nosti Gradona~alnikot go informira Sovetot po potreba, a najmalku 2 (dva) pati vo godinata.

^len 59

Gradona~alnikot upravuva so sopstvenosta na op{tinata kako dobar doma}in.

Vo upravuvaweto so sopstvenosta na op{tinata Gradona~alnikot e dol`en da prezema merki i da go obezbeduva koristeweto na sopstvenosta vo soglasnost so zakon.

^len 60

Za vreme na spre~enost ili otsustvo do {est meseci Gradona~alnikot go zamenuva ~len na Sovetot na op{tinata koj go nazna~uva Gradona~alnikot.

Vo rok od 60 ({eeset) dena od denot na prezemaweto na funkcijata Gradona~alnikot e dol`en so Re{enie da go opredeli ~lenot na Sovetot koj bi go zamenual.

Re{enieto od stav 2 na ovoj ~len se objavuva vo Slu`ben Glasnik na op{tinata.

Za denot na nastapuvaweto na spre~enosta ili otsustvoto Gradona~alnikot go informira pretседателот na Sovetot.

Na ~lenot na Sovetot mu miruva funkcijata ~len na Sovet za vremeto koga go zamenuva Gradona~alnikot.

^lenot na sovetot koj go prevzema funkcijata gradona~alnik ima pravo da u~estvuva na rasprava na sednicite na sovetot bez pravo na

e tij dhe i shqyrton ~eshtjet parimore t~ karakterit statutar;

- E p~rcakton propozimin e Rregullores s~ K~shillit;

-P~rgatit propozim-mendime rreth propozim-ligjeve q~ kan~ t~ b~jn~ me Komun~n;

-Shqyrton edhe akte tjera t~ p~rgjithshme nga kompetencat e K~shillit t~ Komun~s.

Neni 47

Komisioni p~r ~eshtje mandatore, zgjedhje dhe em~rime - shqyrton dhe p~rgatit propozime q~ kan~ t~ b~jn~ me ~eshtje imuniteto-mandatore;shqyrton dhe p~rgatit propozime p~r zgjedhje dhe em~rime dhe shkarkime nga kompetencat e K~shillit t~ Komun~s;cakton rrogat, kompensimet dhe t~ ardhura t~ tjera t~ personave t~ zgjedhur dhe t~ em~ruar;jep propozim p~r lart~sin~ e kompensimit t~ shpenzimeve t~ udh~timit dhe m~ditjeve t~ an~tar~ve t~ K~shillit t~ Komun~s si dhe shpenzimet e b~ra gjat~ kryerjes s~ detyrave, t~ cilat ua ka besuar K~shilli i Komun~s.

Kryetarin dhe an~tar~t e komisionit i zgjedh K~shilli i Komun~s n~ mbledhjen e tij t~ par~.

Neni 48

Komisioni p~r marr~dh~nie nd~rmjet bashk~sive i shqyrton ~eshtjet q~ kan~ t~ t~ b~jn~ me marr~dh~niet nd~rmjet bashk~sive t~ p~rfaq~suara n~ Komun~ dhe jep mendime dhe propozime p~r m~nyrat e zgjedhjeve t~ tyre.

Komisionin e p~rb~jn~ num~r i barabart~ i p~rfaq~suesve nga ~do bashk~si e p~rfaq~suar n~ Komun~.

Neni 49

Komisioni p~r vetadministrim t~ vendit shqyrton funksionimin e formave t~ vetadministrimit t~ vendit dhe t~ organeve t~ tyre,programet e pun~s dhe ~eshtje t~ tjera q~ kan~ t~ b~jn~ me pun~t e formave t~ vetadministrimit vendor.

glas.

Neni 50

^len 61

Na gradona~alnikot mu prestanuva mandatot po sila na zakon:vo slu~aj na smrt;ako podnese ostavka; ako e osuden so pravosilna presuda za krivi~no delo na kazna zatvor nad 6 meseci;ako nastapi slu~aj na nespojivost so funkcijata soglasno so Zakonot za lokalnite izbori;ako so pravosilno re{enie bide li{en od delovna sposobnost ;vo slu~aj na neopravdano otsustvo podolgo od 6 meseci i ako prestane da bide `itel na op{tinata.

Sovet za za{tita na potro{uva~ite

^len 62

Sovetot na op{tinata za razgleduvawe na pra{awa i utvrduvawe predlozi koi se odnesuvaat na kvalitetot na uslugite na javnite slu`bi osnovani od nego, mo`e da formira Sovet za za{tita na potro{uva~ite.

^len 63

Sovetot za za{tita na potro{uva~ite e sostaven od 7 (sedum) ~lena, od koi 3 (tri) ~lena se izbiraat od redot na pravnite lica i 4 (~etri) ~lena od redot na fizi~kite lica, kako korisnici na uslugite {to gi davaat javnite slu`bi.

^lenovite na Sovetot za za{tita na potro{uva~ite se izbiraat na predlog na Komisijata za mandatni pra{awa izbori i imenuvawe.

Mandatot na ~lenovite trae 2 (dve) godini so mo`nost povtorno da bidat izbrani.

^len 64

Sovetot za za{tita na potro{uva~ite ja prati sostojbata na kvalitetot na uslugite {to gi davaat javnite slu`bi, dava mislewa i predlozi za podobruvawe na kvalitetot na uslugite; organizira javni tribini; sorabotuva so javnite slu`bi i op{tinskata administracija.

IV.OP[TINSKATA ADMINISTRA-CIJA

^len 65

Za izvr{uvawe na rabotite od nadle`nost na organite na op{tinata se organizira op{tinska administracija.

Op{tinskata administracija se organizira vo

Komisioni per shenime te festave dhe manifestimeve si dhe per ndarje te dhuratave dhe mirenjohjeve sjell program per shenimin e festave dhe manifestimeve,shqyrton propozime dhe i propozon Keshillit te komunës ndarjen e dhuratave dhe mirenjohjeve qytetarëve,organizatave dhe bashkësive që janë dëshmuar për zhvillimin e bashkëpunimit dhe të marrëdhënieve miqësore me subjektet e vendit dhe të jashtëm.

Neni 51

Kryetarin dhe anëtarët e komisioneve i zgjedh Këshilli i Komunës me propozim të Komisionit për çështje mandatore, zgjedhje dhe emërimet.

Propozimi për zgjedhje përmban aq kandidatë sa zgjidhen anëtarë të trupave punuese.

Përbërja e komisioneve përkon me përfaqësimin proporcional të partive politike në Këshill.

Neni 52

Mënyra e punës së komisioneve më së afërmi përcaktohet me Rregulloren e Këshillit të Komunës.

2. Kryetari i Komunës

Neni 53

Kryetari i Komunës e prezenton dhe e përfaqëson Komunën.

Kryetari i Komunës zgjidhet në zgjedhje të përgjithshme, të drejtpërdrejta dhe të lira, me votim të fshehtë, në pajtim me ligjin në periudhë prej 4 vjetësh.

Kryetari i Komunës e kryen profesionalisht funksionin e tij.

Funksioni i Kryetarit të Komunës është inkompatibil me funksion tjetër

Neni 54

Kryetari i Komunës nuk mund të merret në përgjegjësi penale ose të arrestohet për mendimin e shfaqur në Këshill.

sektori i oddelenija.

Op{tinata mo`e da organizira op{tinski inspektorat zaradi vr{ewe na inspekciski nadzor nad vr{eweto na rabotite od nejzina nadle`nost.

Organizacijata, delokrugot i na~inot na izvr{uvawe na zada~ite na op{tinskata administracija gi utvrduva Sovetot, vrz osnova na predlog na Gradona~alnikot.

^len 66

Vrabotenite vo op{tinskata administracija koi vr{at stru~ni, normativno-pravni, izvr{ni, upravno-nadzorni raboti i re{avaat upravni raboti imaat status na dr`aven slu`benik.

Za vrabotuvaweto, pravata i dol`nostite, sistemot na plati i nadomestoci na plati, odgovornosta, ocenuvaweto i prestanokot na rabotniot odnos na vrabotenite od stavot 1 na ovoj ~len }e se primenuvaat odredbite od Zakonot za dr`avnite slu`benici.

Za vrabotenite vo op{tinskata administracija koi vr{at administrativno-tehni~ki i pomo{ni raboti se primenuvaat odredbite od rabotnoto zakonodavstvo.

^len 67

Pri vrabotuvaweto, vo op{tinskata administracija i vo javni slu`bi koi gi osnovala op{tinata }e se vodi smetka za soodvetna i pravi~na zastapenost na grajanite koi pripa|aat na site zaednici zastapeni vo op{tinata na site nivoa, kako i po~ituvawe na kriteriumite na stru~nost i kompetentnost.

^len 68

Op{tinskata administracija:

1.gi podgotvuva aktite za Sovetot i Gradona~alnikot;

2.gi podgotvuva sednicite na Sovetot, kako i sednicite na negovite postojani i povremeni komisii;

3.vr{i stru~ni raboti za Sovetot i za Gradona~alnikot;

4.go vodi smetkovodstvoto na op{tinata;

5.ja sledi problematikata vo oblastite od nadle`nost na op{tinata, vr{i analiza na sostojbata i dava inicijativi i predlozi za nivno re{avawe;

6.dostavuva informacii i podatoci vo vrska so aktivnostite na op{tinata na barawe na nadle`nite

Neni 55

Kryetari i Komunës në kuadër të kompetencave të tija:

-inicon dhe propozon sjelljen e dispozitave nga kompetencat e këshillit të Komunës;

-e siguron realizimin e punëve që i janë deleguar nga organi i drejtorisë shtetërore;

-e propozon Buxhetin vjetor dhe llogarinë vjetore të Buxhetit të Komunës;

-e realizon Buxhetin e Komunës;

-vendos në punët drejtuese për të drejtat, obligimet dhe interesat e personave juridik dhe fizik në pajtim me Ligjin;

-udhëheq me administratën komunale;

-sjell Rregullore për sistematizimin e vendeve të punës të administratës komunale;

-vendos për punësimin, të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e të punësuarëve në administratën komunale nëse në tjetër mënyrë nuk është përcaktuar me Ligj;

-zgjedh drejtorë të NP të themeluara nga Komuna në bazë të konkursit publik .

-kryen edhe punë tjera të përcaktuara me Ligj dhe me këtë Statut.

Kryetari i Komunës ka të drejtë të jetë i pranishëm dhe të merr pjesë në punën e seancave të Këshillit.

Neni 56

Kryetari i Komunës i shpall dispozitat e Këshillit në Fletoren zyrtare të Komunës.

Kryetari i Komunës është i obliguar në afat prej 10 ditësh nga dita e shpalljes së tyre t'i dorëzojë dispozitat e Komunës ministrisë kompetente për kryerjen e punëve të Vetadministrimit lokal.

Kryetari i Komunës e siguron realizimin e vendimeve të Këshillit.

Neni 57

Kryetari i Komunës është i obliguar në afat prej 7 (shtatë) ditësh nga dita e dorëzimit të dispozitës së Këshillit me Aktvendim ta ndërpresë shpalljen e saj nëse vlerëson se është në jopërputhshmëri me Kushtetutën dhe ligjet

organi ili vrz osnova na zakon;

7.rakuva so dokumentite na op{tinata i gi ~uva s do nivno uni{tuvawe,odnosno predavawe v Dr`avniot arhiv na a Republika Makedonija i

8.vr{i i drugi raboti {to }e i gi opredeli Sovetot i Gradona~alnikot.

^len 69

Op{tina Bogoviwe mo`e so drugite op{tini da formira zaedni~ka administrativni tela za izvr{uvawe na oddelni nadle`nosti.

^len 70

Zaedni~kite administrativni tela za izvr{uvawe na oddelni nadle`nosti }e bidat osnovani ili ukinati vrz osnova na odluka donesena so mnozinstvo glasovi od vkupniot broj ~lenovi na sekoj od Sovetite na op{tinite.

Vrz osnova na odlukite od stavot 1 na ovoj ~len se sklu~uva pismen dogovor vo koj se utvrduvaat: op{tinite koi go osnovaat zaedni~koto administrativno telo, sedi{teto na zaedni~koto administrativno telo, vidot, obemot i na~inot na izvr{uvawe na aktivnostite, koristeweto na objektite i opremata, finansiraweto, na~inot na ukinovaweto i kontrolata na raboteweto na zaedni~koto administrativno telo.

Dogovorot od stav 2 na ovoj ~len se objavuva vo "Slu`ben vesnik na Republika Makedonija".

V. AKTI NA ORGANITE NA OP[TINATA

a) Op{ti akti

^len 71

Statutot e osnoven akt na op{tinata so koj se utvrduvaat osnovnite pra{awa vo vrska so nadle`nostite i organizacijata na op{tinata i drugi pra{awa od zna~ewe za op{tinata.

Statutot na op{tinata se donesuva vo dve fazi i toa kako nact-Statut i predlog-Statut.

Statutot na op{tinata go donesuva Sovetot so mnozinstvo glasovi od vkupniot broj ~lenovi na Sovetot na op{tinata.

^len 72

Sonetot na op{tinata donesuva Delovnik na Sovetot, odluki, planovi i programi, re{enija, zaklu~oci i drugi akti i dava mislewe i utvrduva

Kopje nga Aktvendimi i arsyetuar per mosshpallje i dorëzohet kryetarit të Këshillit të Komunës.

Këshilli është i obliguar në afat prej 15 (pesëmbëdhjetë) ditësh nga dita e shpalljes së Aktvendimit ta shqyrtojë dhe të vendosë rreth tij.

Nëse Këshilli e vërteton dispozitën ose nuk diskuton në afatin e përcaktuar në paragrafin 3 të këtij neni, Kryetari i Komunës është i obliguar ta shpallë dispozitën dhe njëkohësisht të parashtrijë iniciativë për nisjen e procedurës për vlerësimin e kushtetutshmërisë dhe ligjshmërisë së dispozitës së kontestuar para Gjyqit Kushtetues të Republikës së Maqedonisë.

Për iniciativën Kryetari i Komunës është i obliguar që ta informojë Ministrinë kompetente për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me Vetadministrimin lokal.

Neni 58

Kryetari i Komunës është i obliguar që të paraqesë raport për realizimin e vendimeve të sjellura nga ana e Këshillit në çdo 3 (tre) muaj gjatë vitit.

Për realizimin e kompetencave të tija Kryetari i Komunës e informon Këshillin sipas nevojës, e së paku 2 (dy) herë gjatë vitit.

Neni 59

Kryetari i Komunës drejton me pronën e Komunës si nikoqir i mirë.

Në të drejtuarit me pronën e Komunës Kryetari i Komunës është i obliguar që të ndërmer masa dhe ta sigurojë shfrytëzimin e pronës në pajtim me Ligjin.

Neni 60

Në rast të pengesës ose mungesës deri në gjashtë muaj Kryetarin e Komunës e zëvendëson anëtari i Këshillit të Komunës të cilin e emëron Kryetari i Komunës.

Në afat prej 60 (gjashtëdhjetë) ditësh nga dita e marrjes së funksionit Kryetari i Komunës është i obliguar me Aktvendim ta

nasoki.

^len 73

So Delovnikot na Sovetot se ureduva na~inot na rabota na Sovetot i negovite komisii, postapkite za odlu~uvawe i odnosite so drugite organi.

Delovnikot na Sovetot na op{tinata se donesuva so mnozinstvo glasovi od vkupniot broj na ~lenovi na Sovetot na op{tinata.

^len 74

So Odluka na Sovetot se ureduvaat rabotite od lokalno zna~ewe od nadle`nost na op{tinata.

So Odluka na Sovetot na op{tinata, se osnova op{tinska administracija i se ureduva na~inot na nejinoto rabotewe i se osnovaat javni slu`bi.

So Odluka Sovetot ureduva i drugi pra{awa od svoja nadle`nost.

^len 75

Sovetot donesuva zaklu~oci koga razgleduva poodelni izve{tai, informacii i analizi.

Sovetot dava mislewe i utvrduva nasoki za izvr{uvawe na propisite i drugite akti {to gi donesuva Sovetot na op{tinata.

^len 76

Postapkata za donesuvawe na op{ti akti se ureduva so Delovnikot na Sovetot na op{tinata.

Op{tite i drugite akti se objavuvaat vo slu`ben glasnik na op{tinata.

Op{tite akti stapuvaat vo sila 8 (osmiot) den od denot na objavuvaweto, a po iskluk {to go utvrduva Sovetot na op{tinata so denot na objavuvaweto

a) **Poedine~ni akti**

^len 77

Sovetot i Gradona~alnikot vo ramkite na svojata nadle`nost donesuvaat poedine~ni akti.

Sovetot donesuva re{eniya za izbori i imenuvawa.

Gradona~alnikot na op{tinata donesuva re{enie.

^len 78

përcaktojë anëtarin e Këshillit që do ta kishte zëvendësuar.

Aktvendimi nga paragrafi 2 i këtij neni shpallet në Fletoren zyrtare të Komunës.

Për ditën e paraqitjes së pengesës ose mosprezencës Kryetari i Komunës e informon kryetarin e Këshillit.

Anëtarit të Këshillit i pushon funksioni anëtarë i Këshillit gjatë kohës kur e zëvendëson Kryetarin e Komunës.

Anëtari i Këshillit që e merr funksionin Kryetar komune ka të drejtë të merr pjesë në diskutimet në seancat e Këshillit pa të drejtë vote.

Neni 61

Kryetarit të Komunës i pushon mandati me forcë ligji: me rast vdekjeje; nëse paraqet dorëheqje ; nëse me vendim të plotfuqishëm për vepër penale është dënuar me burgim në kohëzgjatje më tepër se 6 muaj;nëse paraqitet rast i papërputhshmërisë me funksionin në përputhje me Ligjin për zgjedhje lokale;nëse me vendim të plotfuqishëm i merret e drejta për punë ; në rast të mungesës së paarsyeshme më tepër se 6 muaj dhe nëse pushon të jetë banor i komunës

Këshilli për mbrojtjen e konsumatorëve

Neni 62

Këshilli i Komunës për shqyrtimin e çështjeve dhe përcaktimin e propozimeve që kanë të bëjnë me kualitetin e shërbimeve të veprimtarive publike të themeluara prej tij, mund të formojë Këshill për mbrojtjen e konsumatorëve.

Neni 63

Këshilli për mbrojtjen e konsumatorëve është i përbërë prej 7 (shtatë) anëtarësh prej të cilëve 3 (tre) anëtarë zgjidhen nga rradhët e personave juridik dhe 4 (katër) anëtarë nga radhët e personave fizik, si shfrytëzues të shërbimeve që i japin veprimtaritë publike.

Anëtarët e Këshillit për mbrojtjen e konsumatorëve zgjidhen me propozim të Komisionit për çështje mandatore, zgjedhje

Gradona~alnikot na op{tinata e dol`en vo rok od 7 (sedum) dena od denot na dostavuvaweto na aktite da gi objavi vo Slu`ben Glasnik na op{tinata.

^len 79

Za objavenite akti se vodi posebna zbirka.

Zbirkata mo`e da ja koristat gra|anite i istata }e bide vo sekoe vreme na uvid.

VI. OBLICI NA NEPOSREDNO U^EVSTVO NA GRA|ANITE VO ODLU^UVAWETO NA OP[TINATA

a) Gra|anska inicijativa

^len 80

Gra|anite imaat pravo da mu predlo`at na Sovetot na op{tinata da donese odreden akt ili da re{i odredeni pra{awa od svoja nadle`nost.

Sovetot e dol`en vo rok od 90 dena da rasprava po inicijativata na gra|anite dokolku istata e podr`ana vo najmalku 10% od izbira~ite od op{tinata.

Poddr{kata od stav 2 na ovoj ~len se obezbeduva so potpisi na gra|anite.

Za re{enijata po podnesenata inicijativa Sovetot gi informira gra|anite.

Gra|anska inicijativa ne mo`e da se podnese za kadrovski i finansiski pra{awa.

b) Sobir na gra|ani

^len 81

Sobir na gra|ani svikuva Gradona~alnikot po svoja inicijativa, na barawe na Sovetot ili na barawe na najmalku 10% od izbira~ite na op{tinata, odnosno na mesnata samouprava na koja se odnesuva opredelena pra{awe.

Sobir na gra|ani mo`e da se svika za podra~jeto na celata op{tina ili za podra~jeto na mesna samouprava.

Gradona~alnikot e dol`en vo rok od 30 dena da svika sobir na gra|ani na barawe od najmalku 10% od izbira~ite vo op{tinata ili mesnata samouprava za koja se odnesuva opredelena pra{awe.

Baraweto za svikuvawe sobir na gra|ani so potpisi na zainteresiranite gra|ani se podnesuva do

dhe emërrime.

Mandati i anëtarëve zgjat 2 (dy) vjet me mundësi për rizgjedhje.

Neni 64

Këshilli për mbrojtjen e konsumatorëve e ndjek gjendjen e kualitetit të shërbimeve që i japin shërbimet publike, jep mendime dhe propozime për përmirësimin e kualitetit të shërbimeve, organizon punë publike, bashkëpunon me shërbimet publike dhe administratën komunale.

IV. ADMINISTRATA KOMUNALE

Neni 65

Për kryerjen e punëve nga kompetenca e organeve të Komunës organizohet administrata komunale.

Administrata komunale organizohet në sektorë dhe njësi.

Komuna mund të organizojë inspektorat komunal për kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese mbi kryerjen e punëve nga kompetencat e saj.

Organizimin, fushëveprimin dhe mënyrën e ekzekutimit të detyrave të administratës komunale i përcakton Këshilli në bazë të propozimit të Kryetarit të Komunës.

Neni 66

Të punësuarit në administratën komunale që kryejnë punë profesionale, normativo-juridike, ekzekutive, drejtuese-mbikëqyrëse dhe zgjidhin çështje drejtuese kanë status të nëpunësit shtetëror.

Për punësimin, të drejtat dhe obligimet, sistemin e rrogave dhe kompensimeve të rrogave, përgjegjësinë, vlerësimin dhe ndërprerjen e marrëdhënies së punës të të punësuarëve nga paragrafi 1 i këtij neni do të zbatohen dispozitat nga Ligji për nëpunësit shtetëror.

Për të punësuarit në administratën komunale që kryejnë punë administrativo-teknike dhe ndihmëse zbatohet dispozitat nga

Gradona~alnikot.

Aktot za svikuvawe na sobirot na gra|anite se objavuva vo lokalnite sredstva za informirawe i se istaknuva na javni mesta na voobi~aen na~in.

Od denot na objavuvaweto, odnosno istaknuvaweto na aktot za svikuvawe na sobirot na gra|anite do denot na negovoto odr`uvawe mora da izminat najmalku 5 dena.

^len 82

Na sobirot na gra|ani vo odlu~uvaweto u~estvuvaat gra|anite koi imaat izbira~ko pravo.

Sobirot na gra|anite go vodi Gradona~alnikot ili lice ovlasteno od nego.

Za pra{awata za koi se rasprava na sobirot na gra|ani izvestuva Gradona~alnikot, a po potreba i drugi ovlasteni pretstavnici na op{tinskata administracija.

^len 83

Zaklu~ocite doneseni na sobirot na gra|ani, organite na op{tinata se dol`ni vo rok od 90 dena da gi razgledaat i da gi zemat predvid pri odlu~uvaweto i donesuvaweto merki po pra{awata na koi se odnesuvaat, kako i da gi informiraat gra|anite za svoite odluki.

v) Referendum

^len 84

Referendum mo`e da raspi{e Sovetot na op{tinata po svoja inicijativa za pra{awa od negova nadle`nost.

Sonetot e dol`en da raspi{e referendum na barawe od najmalku 20% od izbira~ite na op{tinata.

Baraweto za raspi{uvawe na referendum se dostavuva do Sovetot na op{tinata so potpisi na zainteresiranite izbira~i dadeni pred nadle`niot organ koj vodi evidencija za izbira~koto pravo na gra|anite na op{tinata.

^len 85

Po baraweto za raspi{uvawe referendum Sovetot na op{tinata vo rok od 60 dena od denot na podnesuvaweto na baraweto donesuva odluka za raspi{uvawe referendum.

Odlukata za raspi{uvawe referendum sodr`i predmet na referendumot i denot na negovoto odr`uvawe.

legislacioni i punës.

Neni 67

Gjatë punësimit në administratën komunale dhe në shërbimet publike që i themelon komuna do të mbahet llogari për përfshirje adekuatë dhe të drejtë të qytetarëve që i takojnë të gjitha bashkësive të përfaqësuara në Komunë në të gjitha nivelet si dhe respektimin e kritereve për profesionalizëm dhe kompetencë.

Neni 68

Administrata komunale:

1.i përgatit aktet për Këshillin dhe Kryetarin e Komunës;

2.i përgatit seancat e Këshillit si dhe seancat e komisioneve të tija të përhershme dhe të përkohshme;

3.kryen punë profesionale për Këshillin dhe Kryetarin e Komunës;

4.e udhëheq kontabilitetin e komunës

5. e ndjek problematikën në lëmitë nga kompetencat e Komunës, bën analizën e gjendjes dhe merr iniciativa dhe propozime për zgjedhjen e tyre;

6.dorëzon informata dhe të dhëna në lidhje me aktivitetet e Komunës me kërkesë të organeve kompetente ose në bazë të Ligjit;

7.disponon me dokumentet e Komunës dhe i ruan deri në asgjësimin e tyre, gjegjësisht dorëzimin në Arkivin Shtetëror të Republikës së Maqedonisë dhe

8.kryen edhe punë tjera që do t'i përcaktojë Këshilli dhe Kryetari i Komunës.

Neni 69

Komuna e Bogovinës mundet me komunat tjera që të formojë trupa administrativ të përbashkët për kryerjen e kompetencave të veçanta.

Neni 70

Trupat administrativ të përbashkët për realizimin e kompetencave të caktuara do të themelohen ose ndërpriten në bazë të

^len 86

Odlukata za raspi{uvawe referendum se objavuva vo Slu`beno glasilo i drugite sredstva za objavuvawe vo op{tinata.

Od denot na objavuvaweto na odlukata za raspi{uvawe na referendumot do denot na odr`uvaweto na referendumot ne mo`e da pominat pomalku od 15 dena, nitu pove}e od 60 dena.

^len 87

Pravo na glasawe na referendumot imaat gra|anite koi imaat izbira~ko pravo.

Referendumot go sproveduva Komisija za sproveduvawe na referendumot.

Pretsedatelot i ~lenovite na Komisijata gi imenuva Sovetot na op{tinata.

^len 88

Komisijata za sproveduvawe na referendumot:

- go opredeluva vremeto na glasawe;
- vr{i tehni~ki podgotovki za sproveduvawe na referendumot;
- gi opredeluva glasa~kite mesta;
- gi utvrduva rezultatite od glasaweto i
- se gri`i za zakonito sproveduvawe na referendumot.

^len 89

Za sproveduvawe na glasaweto na referendumot, Komisijata za glasa~kite mesta formira odborot za sproveduvawe na referendumot.

Odborite ja sproveduvaat pravilnosta i tajnosta na referendumot.

^len 90

Vremeto na glasaweto mora da se opredeli taka {to da im se ovozmo`i u~estvo na referendumot na site gra|ani {to imaat pravo na glas.

Na glasa~koto mesto na koe glasale site gra|ani zapi{ani vo izbira~kiot spisok, glasaweto mo`e da zavr{i i pred istekot na vremeto opredeleno za glasawe.

^len 91

Pra{aweto, odnosno aktot {to e predmet na referendumot mora da bide na soodveten na~in izlo`eno na glasa~koto mesto.

^lenovite na odborot se dol`ni na gra|aninot {to pristapil na glasawe, po negovo barawe da mu dadat objasnuvawe za predmetot na referendumot

Vendimit të sjellur me shumicën e votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të çdonjërit nga këshillat e komunave.

Në bazë të vendimeve të paragrafit 1 të këtij neni lidhet kontrata me shkrim ku përcaktohen: komunat që e themelojnë trupin e përbashkët administrativ, selia e trupit të përbashkët administrativ, lloji, sasia dhe mënyra e realizimit të aktiviteteve, shfrytëzimi i objekteve dhe pajisjeve, financimi, mënyra e ndërprerjes dhe kontrolli i punës së trupit të përbashkët administrativ.

Kontrata nga paragrafi 2 i këtij neni shpallet në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

V. AKTE TË ORGANEVE TË KOMUNËS

a) Akte të përgjithshme

Neni 71

Statuti është akti themelor i Komunës me të cilin rregullohen çështjet themelore në lidhje me kompetencat dhe organizimin e Komunës dhe çështje të tjera me rëndësi për komunën.

Statuti i Komunës aprovohet në dy faza: si Projekt-statut dhe Propozim-Statut.

Statutin e Komunës e miraton Këshilli, me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Këshillit të Komunës.

Neni 72

Këshilli i Komunës aprovon Rregullore të Këshillit, merr vendime, aprovon plane dhe programe, merr aktvendime, nxjerr konkluzione dhe akte të tjera dhe jep mendime dhe përcakton kahje.

Neni 73

Me Rregulloren e Këshillit rregullohet mënyra e punës së Këshillit dhe trupave të tij punues, procedura për vendosje dhe

i za na~inot na glasaweto.

^len 92

Na referendumot sekoj gra|anin ima pravo samo na eden glas.

Gra|aninot mo`e da glasa samo li~no.

^len 93

Na referendumot se glasa so glasa~ko liv~e.

Sodr`inata na glasa~koto liv~e ja propi{uva Komisijata za sproveduvawe na referendumot.

Pra{aweto na glasa~koto liv~e mora da bide formulirano precizno i nedvosmisleno taka {to gra|aninot na referendumot da mo`e da odgovori so "ZA" ili "PROTIV" predlogot.

^len 94

Gra|aninot na referendumot se izjasnuva taka {to na glasa~koto liv~e go zaokru`uva zborot "ZA" ili "PROTIV".

Koga na referendumot se postaveni pove}e alternativni, gra|aninot se izjasnuva taka {to go zaokru`uva zborot "ZA" ili "PROTIV" od alternativata za koja glasa.

^len 95

Po zavr{uvawe na glasaweto Odborot go utvrduva rezultatot od glasaweto na glasa~koto mesto i za toa sostavuva zapisnik.

Formata i sodr`inata na zapisnikot gi propi{uva Komisijata za sproveduvawe na referendumot.

Vedna{ po sostavuvawe na zapisnikot, Odborot dostavuva izve{taj do Komisijata za sproveduvawe na referendumot.

^len 96

Komisijata za sproveduvawe na referendumot vrz osnova na primeniot glasa~ki materijal od site glasa~ki mesta go utvrduva rezultatot od referendumot.

Odlukata na referendumot se donesuva so mnozinstvo glasovi od izbira~ite koi glasale, dokolku glasale pove}e od polovinata od vkupniot broj izbira~i.

Odlukata donesena na referendumot e zadol`itelna za Sovetot.

Komisijata za sproveduvawe na referendumot podnesuva izve{taj za sprovedeniot referendum do Sovetot na op{tinata.

^len 97

marrëdhëniet me organet e tjera.

Rregullorja e Këshillit të Komunës miratohet me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Këshillit të Komunës.

Neni 74

Me Vendim të Këshillit rregullohen punët me rëndësi lokale në kompetencë të Komunës.

Me Vendim të Këshillit të Komunës themelohet administrata komunale dhe rregullohet mënyra e punës së tyre dhe themelohen shërbimet publike.

Me Vendim, Këshilli rregullon edhe çështje të tjera nga kompetenca e tij.

Neni 75

Këshilli nxjerr konkluzione kur shqyrton raporte të veçanta, informata dhe analiza.

Këshilli jep mendim dhe vërteton orientime për realizimin e dispozitave dhe akteve të tjera, që i nxjerr Këshilli i Komunës.

Neni 76

Procedurën e nxjerrjes së akteve të përgjithshme e rregullon Rregullorja e Këshillit të Komunës.

Aktet e përgjithshme dhe të tjera i shpall në Fletoren zyrtare të Komunës.

Aktet e përgjithshme fuqizohen ditën e (8) tetë nga dita e shpalljes, kurse në përjashtim, që e vërteton Këshilli i Komunës, ditën e shpalljes.

b) Akte individuale

Neni 77

Këshilli dhe Kryetari i Komunës në kuadër të kompetencave vetjake, nxjerrin akte individuale.

Këshilli sjell aktvendime për zgjedhje dhe emërimet.

Kryetari i Komunës sjell aktvendime.

Neni 78

Pra{aweto, odnosno aktot {to gra|anite ne go prifatile na referendumot ne mo`e povtorno da se iznesuva na referendum pred istekot na 6 ({est) meseci od denot na odr`uvaweto na referendumot.

g) Pretstavki i predlozi

^len 98

Za rabotata na organite na op{tinata i op{tinskata administracija, gra|anite imaat pravo, poedine~no ili zaedni~ki so drugite da dostavuvaat pretstavki i predlozi.

^len 99

Pretstavkite i predlozite se podnesuvaat vo pismena forma ili usno na zapisnik, poedine~no ili grupno, do Gradona~alnikot.

Za pretstavkite i predlozite ne se pla}a taksa.

^len 100

Podnositelot ne smee da trpi {tetni posledici poradi podnesuvawe na pretstavka, nitu poradi toa mo`e da bide povikan na odgovornost.

^len 101

Postapuvaweto po pretstavkite i predlozite opfa}a pribirawe na podatoci, izvestuvawa i mislewa za okolnostite {to se od zna~ewe za pravilno ocenuvawe na pretstavkata, kako i prezemawe na potrebnii merki za otstranuvawe na povredata na pravoto na podnositelot ili povreda na javnite interesi.

^len 102

Gradona~alnikot na op{tinata e dol`en najdocna vo rok od 60 dena od denot na priemot na pretstavkata, odnosno predlogot na podnositelot da mu dostavi obrazlo`en odgovor.

Ako pretstavkata ili predlogot ne se odnesuvaat na rabotata od nadle`nost na organite na op{tinata, Gradona~alnikot gi dostavuva do soodvetniot nadle`en organ i za toa go izvestuva podnositelot.

d) javni tribini, anketi i predlozi

^len 103

Organite na op{tinata, pri donesuvaweto na propisi od svojata nadle`nost prethodno mo`at da organiziraat javna tribina, da sprovedat anketi ili da pobaraat predlozi od gra|anite;

Kryetari i Komunës është i obliguar që në afat prej 7 (shtatë) ditësh nga dita e dorëzimit të akteve t'i shpallë në Fletoren zyrtare të Komunës.

Neni 79

Për aktet e shpallura udhëhiqet përmbledhje e veçantë.

Përmbledhjen mundet ta shfrytëzojnë qytetarët dhe e njëjta do të jetë në çdo kohë në shikim.

VI.FORMA TË PJESËMARRJES SË DREJTËPËRDREJTË TË QYTETARËVE NË VENDOSJEN E KOMUNËS

a) Iniciativa qytetare

Neni 80

Qytetarët kanë të drejtë që t'i propozojnë Këshillit të Komunës që të sjellë akt të caktuar ose të zgjidh çështje të caktuara nga kompetencat e veta.

Këshilli është i obliguar në afat prej 90 ditësh të diskutojë rreth iniciativës së qytetarëve nëse e njëjta është e përkrahur nga së paku 10% e zgjedhësve të Komunës.

Përkrahja nga paragrafi 2 i këtij neni sigurohet me nënshkrime të qytetarëve.

Për zgjidhjet rreth iniciativës së parashtruar Këshilli i informon qytetarët.

Iniciativa qytetare nuk mund të parashtrohet për çështje kadrovike dhe financiare.

b) Tubimi i qytetarëve

Neni 81

Tubimin e qytetarëve e thërret Kryetari i Komunës me iniciativë të tij, me kërkesë të Këshillit ose me kërkesë të së paku 10% nga zgjedhësit në Komunë, respektivisht në vetadministrimin vendor për të cilin ka të bëjë çështja e caktuar.

Javna tribina se organizira koga se donesuvaat propisi za pra{awa od lokalniot ekonomski razvoj, komunalni potrebi (vodosnabduvawe, odr`uvawe na javna ~istota, odr`uvawe na lokalni pati{ta i ulici) i drugi pra{awa od po{iroko lokalno zna~ewe;

Anketa se sproveduva za donesuvawe na urbanisti~ki planovi i drugi pra{awa od lokalno zna~ewe;

Pribirawe predlozi od gra|anite za re{avawe na pra{awa od lokalno zna~ewe, }e se vr{i preku objavuvawe na soop{tenie so koe }e se povikaat gra|anite da davaat svoi predlozi.

Postapkata, na~inot i vremeto na prezemawe na edna od navedenite aktivnosti od stavot 1 na ovoj ~len, }e se uredi so Odluka donesena od organot koj ja organiziral.

VII. SOPSTVENOST NA OP{TINATA

^len 104

Sopstvenosta na op{tinata ja so~inuvaat nepodvi`ni i podvi`ni stvari, pari~ni sredstva i prava.

Sopstvenosta op{tinata ja steknuva od sopstveni izvori na prihodi, po pat na finansirawe od gra|anite ili so nivno u~estvo na drug na~in, od podaroci i po drugi osnovi.

^len 105

Za kupuvawe, otu|uvawe i optovaruvawe na sopstvenosta na op{tinata odlu~uva Sovetot na op{tinata.

Otu|uvawe na sopstvenosta na op{tinata se vr{i samo po pat na javno nadavawe, soglasno zakon.

Proda`nata cena na stvarite ne smee da bide pomala od nivnata pazarna vrednost.

Sredstvata dobieni od proda`bata na stvarite mo`e da se investira samo za steknuvawe na novi ili rekonstrukcija na postojni stvari vo sopstvenost na op{tinata.

^len 106

Op{tinata ja evidentira svojata sopstvenost i nejinata procenka se iska`uva vo godi{nata smetka.

^len 107

Tubimi i qytetarëve mund të thirret për territorin e tërë Komunës ose për territorin e vetadministrimit vendor.

Kryetari i Komunës është i obliguar në afat prej 30 ditësh të thërret tubim të qytetarëve me kërkesë të së paku 10% nga zgjedhësit në Komunë ose të vetadministrimit vendor për të cilin ka të bëjë çështja e caktuar.

Kërkesa për thirjen e tubimit të qytetarëve me nënshkrimet e qytetarëve të interesuar i dorëzohet Kryetarit të Komunës.

Akti për thirjen e tubimit të qytetarëve shpallet në mjetet lokale për informim dhe publikohet në vende publike në mënyrë të zakonshme.

Nga dita e shpalljes respektivisht afishimit të aktit për thirjen e tubimit të qytetarëve deri në ditën e mbajtjes së tij patjetër të kalojnë së paku 5 ditë.

Neni 82

Në tubimin e qytetarëve në vendosje marrin pjesë qytetarët të cilët kanë të drejtë votimi.

Tubimin e qytetarëve e udhëheq Kryetari i Komunës ose person i autorizuar prej tij.

Për çështjet për të cilët diskutohet në tubimin e qytetarëve informon Kryetari i Komunës e sipas nevojës edhe përfaqësues të tjerë të autorizuar të administratës komunale.

Neni 83

Konkluzionet e sjellura në tubimin e qytetarëve, organet e Komunës janë të obliguara në afat prej 90 ditësh t'i shqyrtojnë dhe t'i marin parasyshë gjatë vendosjes dhe sjelljes së masave rreth çështjeve që u dedikohen si dhe t'i informojnë qytetarët për vendimet e tyre.

c)Referendumi

Neni 84

Referendum mund të shpallë Këshilli i Komunës me iniciativë të tij për çështjet nga kompetenca e tij.

Stvarite vo sopstvenost na op{tinata mo`at da se dadat na koristewe na drugi subjekti po pat na javno nadavawe, vo soglasnost so zakon.

^len 108

Op{tinata se finansira od sopstveni izvori na prihodi, lokalni danoci, nadomestoci i taksi utvrdeni so zakon, dotacii od dr`avata i drugi izvori na prihodi utvrdeni so Zakon.

Op{tinata vo ramkite na svoite nadle`nosti, samostojno raspolaga so sopstvenite izvori na prihodi.

^len 109

Prihodite i tro{ocite na op{tinata se utvrduvaat so Buxetot na op{tinata.

Buxetot na op{tinata sodr`i bilans na prihodite i tro{ocite na Buxetot, a se odnesuva za fiskalna godina od 12 (dvanaeset) meseci koja po~nuva od 1-vi januari, a zavr{uva na 31-vi dekemvri od sekoja kalendarska godina.

^len 110

Predlogot na Buxetot na op{tinata go utvrduva Gradona~alnikot i go dostavuva do Sovetot na op{tinata za donesuvawe ne podocna od sredinata na mesec noemvri.

Sovetot na op{tinata ne mo`e da go razgleduva predlogot na Buxetot na op{tinata pred istekot na 20 (dvaeset) dena od denot na dostavuvaweto do sovetnicite na Sovetot na op{tinata.

^len 111

Za sekoja promena na Buxetot na op{tinata, za dopolnitelno usvoeni tro{oci proprateno so merki {to }e gi zgolemat predlo`enite prihodi ili }e gi namalat drugite tro{oci vo srazmeren iznos, odluka donesuva Sovetot na op{tinata.

^len 112

Za pokrivawe na nepredvidenite barawa za tro{oci koi }e se pojavat vo tekot na Buxetskata godina, od vkupnite tekovni i kapitalni tro{oci se izdvojuva Buxetska rezerva vo visina utvrdena so zakon.

Za koristewe na sretstvata od Buxetskata rezerva odlu~uva Sovetot na op{tinata po predlog na Gradona~alnikot na op{tinata.

Sovetot na op{tinata so odluka mo`e da go

Këshilli është i obliguar që të shpall referendum me kërkesë të së paku 20% nga zgjedhësit në Komunës.

Kërkesa për shpalljen e referendumit i dorëzohet Këshillit të Komunës me nënshkrimet e zgjedhësve të interesuar të dhëna para organit kompetent i cili mban evidencë për të drejtën zgjedhore të qytetarëve të Komunës.

Neni 85

Pas kërkesës për shpalljen e referendumit Këshilli i Komunës në afat prej 60 ditësh nga dita e paraqitjes së kërkesës merr Vendim për shpalljen e referendumit.

Vendimi për shpalljen e referendumit përmban lëndën e referendumit dhe ditën e mbajtjes së tij.

Neni 86

Vendimi për shpalljen e referendumit publikohet në Fletoren zyrtare dhe mjetet e tjera për shpallje në Komunë.

Nga dita e shpalljes së Vendimit për shpalljen e referendumit deri në ditën e mbajtjes së referendumit nuk mund të kalojnë më pak se 15 ditë, as më shumë se 60 ditë.

Neni 87

Të drejtë votimi në referendum kanë qytetarët të cilët kanë të drejtë vote.

Referendumin e zbaton Komisioni për zbatimin e referendumit.

Kryetarin dhe anëtarët e Komisionit i emërron Këshilli i Komunës.

Neni 88

Komisioni për zbatimin e referendumit:

- e përcakton kohën e votimit;
- bën përgatitje teknike për zbatimin e referendumit;
- i përcakton vendvotimet;
- i vërteton rezultatet nga votimi dhe
- kujdeset për zbatim të ligjshëm të referendumit.

ovlasti Gradona~alnikot za na~inot na koristewe na Buxetskata rezerva.

^len 113

Do kolku Buxetot na op{tinata za narednata godina ne bide donesen do 31-vi dekemvri vo tekovnata godina, }e se postapi soglasno so zakonot za Buxetite i se voveduva vremeno finansirawe i toa najdolgo za 6 (est) meseci.

^len 114

Na krajot na sekoja fiskalna godina se izgotvuva godi{na smetka na Buxetot na op{tinata.

Godi{nata smetka na Buxetot, Sovetot na op{tinata treba da ja usvoi najdocna do 31-vi mart vo tekovnata godina, za prethodnata godina.

^len 115

Izvr{uvaweto na Buxetot na op{tinata go vr{i Gradona~alnikot, a pokonkretno se ureduva so odlukata za izvr{uvawe na Buxetot na op{tinata.

^len 116

Gradona~alnikot e dol`en vo rok od 30 dena od denot na donesuvaweto, da gi dostavi izve{taite za izvr{uvaweto na Buxetot i Zavr{nata smetka na op{tinata do Dr`avniot zavod za revizija.

VIII. RASPU[TAWE NA SOVETOT NA OP[TINATA

^len 117

Sovetot se raspu{ta ako za toa se izjasni mnozinstvoto od vkupniot broj na ~lenovi na Sovetot.

^len 118

Sovetot se raspu{ta ako:

1.Povtorno go donese propisot {to prethodno bil poni{ten ili ukinat so Odluka na Ustavniot sud na Republika Makedonija.

2.Donese Odluka so koja se zagrozuvaat suverenitetot i teritorijalniot integritet na Republika Makedonija.

3.Ne se sostane za period podlgo od (6) {est meseci i

4.ne go donese Buxetot i Godi{nata smetka na Buxetot do 31 mart vo tekovnata godina.

Neni 89

Për zbatimin e votimit të referendumit, Komisioni për vendvotimet formon këshilla për zbatimin e referendumit.

Këshillat e zbatojnë rregullshmërinë dhe fshehtësinë e referendumit.

Neni 90

Koha e votimit patjetër të përcaktohet ashtu që t'u mundësohet pjesëmarrje në referendum të gjithë qytetarëve që kanë të drejtë vote.

Në vendvotim në të cilin kanë votuar të gjithë qytetarët të shënuar në listën votuese, votimi mund të përfundojë edhe para skadimit të kohës së përcaktuar për votim.

Neni 91

Çështja, përkatësisht akti që është lëndë e referendumit doemos duhet të jetë eksponuar në mënyrë adekuate në vendvotim.

Anëtarët e Këshillit janë të obliguar qytetarit që i është qasur votimit, me kërkesë të tij t'i jep sqarim për lëndën e referendumit dhe për mënyrën e votimit.

Neni 92

Në referendum çdo qytetar ka të drejtë vetëm për një votë.

Qytetari mund të votojë vetëm personalisht.

Neni 93

Në referendum votohet me fletëvotim.

Përmbajtjen e fletëvotimit e parasheh Komisioni për zbatimin e referendumit.

Pyetja në fletëvotim patjetër të formulohet në mënyrë precize dhe të padykuptimta ashtu që qytetari në referendum të mund të përgjigjet me "PËR" ose "KUNDËR" propozimit.

Neni 94

Qytetari në referendum deklarohet ashtu që në fletvotim e rrethon fjalën "PËR" ose "KUNDËR".

Za nastapuvaweto na eden od uslovite od stavot 1 na ovoj ~len, Gradona~alnikot e dol`en vedna{ da go izvesti Ministerstvoto nadle`no za vr{ewe na rabotite od oblata na lokalnata samouprava.

^len 119

Do izborot na nov Sovet, rabotite na Sovetot gi vr{i Gradona~alnikot na op{tinata.

Pri izvr{uvaweto na rabotite stavot 1 na ovoj ~len Gradona~alnikot ne mo`e:

-da odlu~uva za pra{awa {to se odnesuvaat na raspologawe so sopstvenosta na op{tinata;

-da odlu~uva za pra{awa vo koi toj ili negoviot bra~en drugar, deca ili rodnina do vtor stepen vo strani~na linija ima finansiski ili drug li~en interes i

-da donesuva propisi predvideni vo ~len 36 od Zakonot za lokalna samouprava.

IX. MESNA SAMOUPRAVA VO OP{TINATA

^len 120

Gra|anite vo op{tinata odlu~uvaat i za rabotite od neposredno i sekojdnevno zna~ewe od svojot `ivot i rabota i preku oblici na mesna samouprava koi mo`at da gi osnovaat soglasno so ovoj Statut.

^len 121

Vo op{tinata kako oblici na mesnata samouprava mo`at da se osnovaat vo gradot-urbani zaednici a vo drugite naseleni mesta-mesni zaednici.

^len 122

Inicijativa za osnovawe na oblicite na Mesnata samouprava mo`at da pokrenat najmalku 10% od gra|anite, `iteli na podra~jeto za koi ima interes za osnovawe na oblik na mesna samouprava.

^len 123

Inicijativata za osnovawe sodr`i: podnositel, opis na podra~jeto za koe se bara osnovawe na forma na Mesna samouprava, obrazlo`enie na potrebite za osnovawe i potpisite na zainteresiranite gra|ani.

Inicijativata za osnovawe se dostavuva do

Kur në referendum janë vendosur më shumë zgjedhje qytetari deklarohet ashtu që e rrethon fjalën "PËR" ose "KUNDËR" nga zgjedhja për cilën voton.

Neni 95

Pas përfundimit të votimit Këshilli e vërteton rezultatin nga votimi në vendvotim dhe për atë formulon procesverbal.

Formën dhe përmbajtjen e procesverbalit i parasheh Komisioni për zbatimin e referendumit.

Menjëherë pas formulimit të procesverbalit, Këshilli i dorëzon Raport Komisionit për zbatimin e referendumit.

Neni 96

Komisioni për zbatimin e referendumit në bazë të materialit votues të pranuar nga të gjitha vendvotimet e vërteton rezultatin nga referendumi.

Vendimi për referendum merret me shumicë votash nga votuesit që kanë votuar, nëse kanë votuar më shumë nga gjysma e numrit të përgjithshëm të zgjedhësve.

Vendimi i marrë në referendum është obligativ për Këshillin.

Komisioni për zbatimin e referendumit i paraqet raport për referendumin e zbatuar Këshillit të Komunës.

Neni 97

Çështja, gjegjësisht akti të cilin qytetarët nuk e kanë pranuar në referendum nuk mundet sërrish që të paraqitet në referendum para skadimit të 6 (gjashtë) muajve nga dita e mbajtjes së referendumit.

ç) Parashtrësia dhe propozime

Neni 98

Për punën e organeve të Komunës dhe administratës komunale qytetarët kanë të drejtë individualisht ose së bashku me të tjerët të paraqesin parashtrësia dhe

Sovetot na op{tinata koj ja razgleduva i ocenuva dali se ispolneti uslovite i osnovani potrebite za osnovawe na forma na Mesna samouprava.

^len 124

Odlukata za osnovawe na oblici na Mesna samouprava se donesuva na Sobir na gra|ani od soodvetnoto podra~je po pat na javno glasawe so mnozinstvo glasovi od prisutnite gra|ani,koj imat izbira~ko pravo pod uslov da bidat prisutni 1/3 od gra|anite.

^len 125

Na~inot, organiziraweto, postapkata i nadle`nostite na mesnite zaednici po blisku se regulirat so Pravilnikot za rabota na mesnite zaednici vo op{tina Bogoviwe.

^len 126

Sovetot na oblikot na mesnata samouprava e dol`en na negovite rabotni sednici da gi pokani da u~estvuvaat op{tinskite sovetnici {to proizleguvaat od toj oblik na mesna samouprava.

Oblikot na mesnata samouprava koja nema op{tinski sovetnik e dol`na na rabotnite sednici na sovetot na formata na mesnata samouprava da pokani eden op{tinski sovetnik od najbliskiot oblik na Mesna samouprava koj e opredelen od Sovetot na Op{tinata.

^len 127

Gradona~alnikot na op{tinata, so re{enie mo`e da delegira vr{ewe na opredelena rabota od neposreden interes i sekojdnevno zna~ewe za `ivotot i rabotata na `itelite, na pretsedatelot na Sovetot na oblikot na Mesnata samouprava.

Sredstvata potrebni za izvvr{uvawe na rabotite, od stavot 1 na ovaj ~len se utvrduvaat vo re{enieto za delegirawe na nadle`nosta.

So re{enieto se opredeluva organot i na~inot na vr{ewe na nadzor nad izvvr{uvaweto na rabotite od stavot 1 na ovaj ~len.

X. NA^IN I POSTAPKA ZA UTVRDUVAWE I UPOTREBA NA GRBOT I ZNAMETO NA OP[TINATA

^len 128

Grbot i znameto na op{tinata se utvrduvaat so

propozime.

Neni 99

Parashtresat dhe propozimet parashtrohen me shkrim ose me goj~e n~e procesverbal individualisht ose n~e grup deri te Kryetari i Komun~es.

P~er parashtresat dhe propozimet nuk paguhet taks~e.

Neni 100

Parashtruesi nuk guxon t~e p~esoj~e konsenkuenca t~e d~emshme p~er shkak t~e parashtres~es s~e parashtruar as p~er at~e mund t~e thirret n~e p~ergjegj~esi.

Neni 101

Veprimi rreth parashtresave dhe propozimeve kap grumbullimin e t~e dh~enave,njoftimeve dhe mendimeve p~er rrethanat q~e kan~e r~end~esi p~er vler~esimin e drejt~e t~e parashtres~es si dhe nd~ermarrjen e masave t~e nevojshme p~er m~enjanimin e shkeljes s~e t~e drejt~es s~e parashtruesit ose shkeljes s~e interesave publike.

Neni 102

Kryetari i Komun~es ~esht~e i obliguar m~e s~e voni n~e afat prej 60 dit~esh nga dita e pranimit t~e parashtres~es respektivisht propozimit t~e parashtruesit t'i dor~ezoj~e p~ergjigje me arsyetim.

N~ese parashtresa ose propozimi nuk kan~e t~e b~ejn~e me pun~e nga kompetencat e organeve t~e Komun~es, Kryetari i Komun~es ia dor~ezon organit adekuat kompetent dhe p~er at~e e njofton parashtruesin.

d) tribunat publike, anketat dhe propozimet

Neni 103

Organet e Komun~es gjat~e sjelljes s~e dispozitave nga kompetenca e saj paraprakisht mund t~e organizojn~e tribuna publike, t~e zbatojn~e anketa ose t~e k~erkojn~e propozime nga qytetar~et;

Tribun~e publike organizohet kur sillen dispozitat p~er ~eshtje nga zhvillimi ekonomik

odluka na Sovetot na op{tinata.

Za utvrduvawe na grbot i znameto na op{tinata, Sovetot na op{tinata raspi{uva konkurs i obrazuva komisija.

^len 129

Komisijata od pristignatite trudovi po objaveniot konkurs utvrduva predlog za grb, odnosno zname na op{tinata i go dostavuva do Sovetot na op{tinata na usvojuvawe.

^len 130

Sovetot na op{tinata so mnozinstvo glasovi od vkupniot broj na ~lenovi na Sovetot odlu~uva po predlogot na komisijata.

Odlukata na Sovetot za utvrduvawe na grb, odnosno zname na op{tinata e sostaven del na Statutot na op{tinata

^len 131

Grbot na op{tinata se upotrebuva vo sostav na pe~atot na op{tinata.

Grbot na op{tinata mo`e da se upotrebuva i na oficijalni pokani, ~estitki i na sli~ni akti {to gi koristat Sovetot i Gradona~alnikot na op{tinata.

Sovetot na op{tinata mo`e da odobri upotreba na grbot na op{tinata na fizi~ki i pravni lica, ako oeni deka e vo interes na op{tinata.

^len 132

Znameto na op{tinata se istaknuva na zgradata na op{tinata i na vidni mesta vo op{tinata.

Znameto na op{tinata mo`e da se istaknuva i pri mejunarodni sredbi, natprevari i drugi sobiri na koi u~estvuva ili e prezentirana op{tinata.

^len 133

Grbot i znameto na op{tinata ne smeat da se upotrebuvaat ako se o{teteni ili so svojot izgled se nepodobni za upotreba.

XI. ZATITA NA OP{TINATA

^len 134

Inicijativa za ocena na ustavnosta na zakonite i ustavnosta i zakonitosta na op{tite akti na Ministerstvata i drugi organi na dr`avnata uprava so koi se naru{uva ustavnata polo`ba i pravata na op{tinata utvrdeni so Ustavot i zakonite, mo`e da podnesat Sovetot odnosno Gradona~alnikot na

lokal, nevojat komunale (furnizimi me ujë, mirëmbajtja e pastërtisë publike, mirëmbajtja e rrugëve dhe rrugicave lokale) dhe çështje tjera me rëndësi lokale më të gjërë.

Anketa zbatohet për sjelljen e planeve urbanistike dhe çështje tjera me rëndësi lokale më të gjërë;

Grumbullimi i propozimeve nga qytetarët për zgjedhjen e çështjeve me rëndësi lokale do të zbatohet nëpërmjet të shpalljes së njoftimeve me të cilët ftohen qytetarët që të paraqesin propozimet e tyre.

Procedura, mënyra dhe koha e ndërmarrjes së njërës nga aktivitetet e theksuara nga paragrafi 1 i këtij neni, do të rregullohet me Vendimin e sjellur nga organi që e ka organizuar.

VII. PRONA E KOMUNËS

Neni 104

Pronën e Komunës e përbëjnë patundshmëritë dhe tundshmëritë, mjetet në të holla dhe të drejtat.

Pronën Komuna e fiton nga burimet e saja të të hyrave, nëpërmjet financimit nga qytetarët ose me pjesëmarrjen e tyre në mënyra tjera, nga dhurata dhe baza tjera.

Neni 105

Për blerjen, shitjen dhe ngarkesën e pronës së Komunës vendos Këshilli i Komunës.

Shitja e pronës së Komunës bëhet vetëm nëpërmjet të ankandeve publike në pajtim me Ligjin.

Çmimi shitës i mjeteve nuk guxon të jetë më i vogël se vlera e tyre e tregut.

Mjetet e fituara nga shitja e mjeteve mund të investohen vetëm për fitimin e mjeteve të reja ose riparimin e atyre egzistuese në pronë të Komunës.

Neni 106

Komuna evidenton pronën e saj dhe vlerësimi i saj paraqitet në llogarinë vjetore.

Neni 107

op{tinata do Ustavniot Sud na Republika Makedonija.

^len 135

Gradona~alnikot na op{tinata ima pravo da bara sudska za{tita pred nadle`nite sudovi koga na op{tinata i se popre~uva vr{ewe na dadenite nadle`nosti so Ustav i zakon, so akti i aktivnosti na organite na dr`avnata uprava i na Vladata na Republika Makedonija.

XII.UPOTREBA NA ZNAMIWATA VO OP[TINA BOGOVIWE

^len 136

Vo Op{tina Bogoviwe vo upotreba se :

- znameto na Republika Makedonija
- znameto na albanskata zaednica

XIII.SLU@BENA UPOTREBA NA JAZICITE I PISMATA VO OP[TINA BOGOVIWE

^len 137

Na podra~jeto na op{tina Bogoviwe vo slu`bena upotreba se:

- makedonskiot jazik i negovoto kirilsko pismo ;
- albanskiot jazik i negovoto albansko pismo.

Na sednicite na organite i telata na op{tinata vo slu`bena upotreba se: -makedonskiot jazik i negovoto kirilsko pismo;

- albanskiot jazik i negovoto albansko pismo.

^len 138

Vo javnite slu`bi, javnite ustanovi i javnite pretpriyatijata {to gi osnovala op{tinata i drugi javni subjekti na podra~jeto na op{tinata vo slu`bena upotreba se:

- makedonskiot jazik i negovoto kirilsko pismo
- albanskiot jazik i negovoto albansko pismo.

^len 139

Imiwata na naselenite mesta vo op{tinata, naslovite na javnite slu`bi, ustanovi i javnite pretpriyatija {to gi osnovala op{tinata, nadpisite na

kulturnite i obrazovnite ustanovi, natpisite na pretpriyatijata i drugite javni nadpisi i nivnite op{ti akti kako i korespondencijata za op{tewe so gra|anite i

Mjetet në pronë të Komunës mund të jepen në shfrytëzim subjekteve tjera nëpërmjet të ankandit publik, në pajtim me Ligjin.

Neni 108

Komuna financohet nga burimet e saja të të hyrave, tatimeve lokale, kompensimeve dhe taksave të përcaktuara me Ligj, dotacioneve shtetërore dhe burime tjera të të hyrave të përcaktuara me Ligj.

Komuna në korrnizat e kompetencave të saja disponon në mënyrë autonome me burimet e saja të të hyrave.

Neni 109

Të hyrat dhe shpenzimet e Komunës përcaktohen me Buxhetin e Komunës.

Buxheti i Komunës përmban bilancin e të hyrave dhe shpenzimeve të Buxhetit dhe ka të bëjë me vitin fiskal prej 12 (dymbëdhjetë) muajsh që fillon prej 1 janari dhe përfundon më 31 dhjetor të çdo viti kalendarik.

Neni 110

Propozimin e Buxhetit të Komunës e përcakton Kryetari i Komunës dhe ia dorëzon Këshillit të Komunës për miratim jo më vonë nga mesi i muajit nëntor.

Këshilli i Komunës nuk mund ta shqyrtojë propozimin e Buxhetit të Komunës para skadimit të 20 (njëzet) ditëve nga dita e dorëzimit këshilltarëve të Këshillit të Komunës.

Neni 111

Për çdo ndryshim të Buxhetit të Komunës për shpenzimet e miratuara plotësuese të përcjellura me masa që do t'i rrisin të hyrat e propozuara ose do t'i zvogëlojnë shpenzimet tjera në raport proporcional, Vendim merr Këshilli i Komunës.

Neni 112

Për mbulesën e kërkesave të paparashikuara për shpenzime që do të paraqiten gjatë vitit buxhetor nga gjithsejt shpenzimet rrjedhëse dhe kapitale ndahet rezerva buxhetore në lartësi të përcaktuar me

drugite subjekti se pi{uvat na:

- makedonskiot jazik i negovoto kirilsko pismo ;
- albanskiot jazik i negovoto albansko pismo.

^len 140

Natpisite na kulturnite i obrazovnite ustanovi koi edinstveno slu`at za razvivawe i unapreduvawe na kulturnite i obrazovnite celi na zaednicite pokraj na :

- makedonski jazik i negovoto kirilsko pismo;
- albanski jazik i negovoto albansko pismo;

se pi{uvat i na jazikot i pismoto na zaednicite nezavisno od brojot na pripadnicite na zaednicite koi `iveat vo op{tina Bogoviwe.

XIV. POSTAPKA ZA IZMENI I DOPOLNUVAWA NA STATUTOT NA OP{TINATA

^len 141

Izmeni i dopolnuvawa na Statutot na op{tinata mo`at da predlo`at najmalku 1/2 od ~lenovite na Sovetot na op{tinata, Gradona~alnikut na op{tinata ili najmalku 10% od izbira~ite vo op{tinata.

^len 142

Odluka za pristapuvawe kon izmeni na Statutot donesuva Sovetot na op{tinata so mnozinstvo glasovi od vkupniot broj na ~lenovi na Sovetot.

^len 143

Izmenite na Statutot na op{tinata se doneseni ako za niv glasale mnozinstvo od ~lenovite na Sovetot na op{tinata.

XV. PREODNI I ZAVR[NI ODREDBI

^len 144

So denot na vleguvawe vo sila na ovoj Statut prestanuva da va`i Statutot na op{tinata Bogoviwe ("Slu`ben glasnik na op{tina Bogoviwe" br. 4/97i 5/2005).

^len 145

Ovoj Statut vleguva vo sila (8) osmiot den od denot na objavuvaweto vo "Slu`ben glasnik na op{tina Bogoviwe ".

Ligj.

Për shfrytëzimin e mjeteve nga rezerva buxhetore vendos Këshilli i Komunës me propozim të Kryetarit të Komunës.

Këshilli i Komunës me Vendim mund ta autorizojë Kryetarin e Komunës për mënyrën e shfrytëzimit të rezervave buxhetore.

Neni 113

Nëse buxheti i Komunës për vitin e ardhshëm nuk sillet deri më 31 dhjetor në vitin rrjedhës do të veprohet në pajtim me Ligjin për buxhetet dhe sillet financim i përkohshëm edhe atë më shumë deri më 6 (gjashtë) muaj.

Neni 114

Në fund të çdo viti fiskal përpilohet llogari vjetore e buxhetit të Komunës.

Llogarinë vjetore të Buxhetit Këshilli i Komunës duhet ta miratojë më vonë deri më 31 mars në vitin rrjedhës për vitin paraprak.

Neni 115

Realizimin e Buxhetit të Komunës e bën Kryetari i Komunës e më konkretisht rregullohet me Vendimin për realizimin e Buxhetit të Komunës.

Neni 116

Kryetari i Komunës është i obliguar në afat prej 30 ditësh nga dita e sjelljes t'ia dorëzojë raportet për realizimin e Buxhetit dhe llogarinë përfundimtare të Komunës Entit Shtetëror për Revizion.

VIII. SHPËRNDARJA E KËSHILLIT TË KOMUNËS

Neni 117

Këshilli shpërndahet nëse për atë deklarohen shumica nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Këshillit.

Neni 118

Këshilli shpërndahet nëse:

Br.07-509/2   **Sovetot na op{tina**
17.04.2007 god.   **Bogoviwe**
Bogoviwe.   **Pretsedatel**

Minir Isaku s.r

1.Sërisht e sjell dispozitën që paraprakisht ka qenë shlyer ose ndërprerrë me Vendim të Gjyqit Kushtetues të Republikës së Maqedonisë.

2.Sjell Vendim me të cilin rrezikohet sovraniteti dhe integriteti territorial i Republikës së Maqedonisë.

3.Nuk takohet për periudhë më të gjatë se (6) gjashtë muaj dhe

4.Nuk e sjell Buxhetin dhe llogarinë përfundimtare të buxhetit deri më 31 mars të vitit rrjedhës.

Për shfaqjen e njërit nga kushtet nga paragrafi 1 i këtij neni, Kryetari i Komunës është i obliguar menjëherë ta njoftojë ministrinë kompetente për kryerrjen e punëve nga lëmia e Vetadministrimit lokal.

Neni 119

Deri në zgjedhjen e Këshillit të ri punët e Këshillit i kryen Kryetari i Komunës.

Gjatë kryerrjes së punëve sipas paragrafit 1 të këtij neni Kryetari i Komunës nuk mundet:

-të vendos për çështjen që kanë të bëjnë me disponimin e pronës së Komunës.

-të vendos për çështje në të cilat ai ose bashkëshkorti, fëmijët ose familjarët deri në shkallën e dytë të linjës anësore ka interes financiar ose interes tjetër personal dhe

-të sjell dispozita të parapara në nenin 36 nga Ligji për Vetadministrim lokal.

IX. VETADMINISTRIMI VENDOR I KOMUNËS

Neni 120

Qytetarët në Komunë vendosin për çështje të rëndësisë së drejtpërdrejtë dhe të përditshme nga puna dhe jeta e saj edhe nëpërmjet formave të Vetadministrimit vendor që mund t'i themelojnë në pajtim me këtë Statut.

Neni 121

Në Komunë si forma të Vetadministrimit

---

vendor mund të themelohen në qytetë-bashkësi urbane dhe në vendbanimet tjera-bashkësitë vendore.

Neni 122

Iniciativë për themelimin e formës së vetadministrimit vendor mund të paraqesin së paku 10% të qytetarëve, banorë të territorit për të cilin ka interes për themelimin e formës së Vetadministrimit vendor.

Neni 123

Iniciativa për themelim përmban: parashtruesit, përshkrimin e territorit për të cilin kërkohet themelimi i formës së vetadministrimit vendor, asryetimin për nevojat e themelimit dhe nënshkrimet e qytetarëve të interesuar.

Iniciativa për themelim i dorëzohet Këshillit të Komunës i cili e shqyrton dhe vlerëson a janë plotësuar kushtet dhe a janë me bazë nevojat për themelimin e formës së vetadministrimit vendor.

Neni 124

Vendimi për themelimin e formës së Vetadministrimit vendor sillet në tubimin e qytetarëve nga territori adekuat nëpërmjet votimit publik me shumicë votash nga qytetarët e pranishëm të cilën kanë të drejtë zgjedhore me kusht të jenë të pranishëm 1/3 e qytetarëve.

Neni 125

Mënyra, organizimi, procedura dhe kompetencat e Bashkësive vendore më për së afërmi rregullohen me Rregulloren për punën e bashkësive vendore të komunës së Bogovinës.

Neni 126

Këshilli i vetadministrimit vendor është i obliguar që në seancat e tij të punës të ftojë që të marrin pjesë këshilltarët komunal që dalin nga ajo formë e vetadministrimit vendor.

Forma e vetadministrimit vendor që nuk

---

ka këshilltarë komunal është e obliguar që në seancat e punës së këshillit të Bashkësisë vendore të ftojë një këshilltarë komunal nga forma e vetadministrimit vendor më e afërt të cilin e përcakton Këshilli i komunës.

Neni 127

Kryetari i Komunës me Aktvendim mund të delegojë kryerjen e punës së caktuar me interes të drejtëpërdrejtë dhe me rëndësi të përditshme për jetën dhe punën e banorëve, kryetarit të Këshillit të formës së vetadministrimit vendor.

Mjetet e nevojshme për kryerjen e punëve nga paragrafi 1 i këtij neni përcaktohen në Aktvendimin për delegimin e kompetencës.

Me Aktvendim përcaktohet organi dhe mënyra e kryerjes së mbikëqyrjes së realizimit të punëve nga paragrafi 1 i këtij

**X. MËNYRA DHE PROCEDURA PËR
PËRCAKTIMIN DHE SHFRYTËZIMIN
E STEMËS DHE FLAMURIT TË
KOMUNËS**

Neni 128

Stema dhe flamuri i Komunës përcaktohen me Vendim të Këshillit të Komunës.

Për përcaktimin e stemës dhe flamurit të Komunës, Këshilli i Komunës shpallë konkurs dhe formon komision.

Neni 129

Komisioni nga punimet e arritura pas konkursit të shpallur përcakton propozim për stemë dhe flamur të Komunës dhe ia dorëzon Këshillit të Komunës për miratim.

Neni 130

Këshilli i Komunës me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Këshillit vendos rreth propozimit të komisionit.

Vendimi i Këshillit për përcaktimin e stemës dhe flamurit të Komunës është pjesë

përbërëse e Statutit të Komunës.

Neni 131

Stema e Komunës përdoret në përbërje të vulës së Komunës.

Stema e Komunës mund të përdoret edhe në ftesa zyrtare, urime dhe në akte të ngjajshme që i shfrytëzojnë Këshilli dhe Kryetari i Komunës.

Këshilli i Komunës mund t'u lejojë përdorim të stemës së Komunës personave fizik dhe juridik, nëse vlerëson se është në interes të Komunës.

Neni 132

Flamuri i Komunës vendoset në ndërtesën e Komunës dhe në vende të dukshme në Komunë.

Flamuri i Komunës mund të vendoset edhe gjatë takimeve ndërkombëtare, garave dhe tubimeve tjera në të cilat merr pjesë ose prezentohet Komuna.

Neni 133

Stema dhe flamuri i Komunës nuk guxojnë të përdoren nëse janë dëmtuar ose me pamjen e tyre janë të papërshtatshme për përdorim.

XI. MBROJTJA E KOMUNËS

Neni 134

Iniciativë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së ligjeve dhe kushtetutshmërisë dhe ligjshmërisë të akteve të përgjithshme të ministrive dhe të organeve tjera të drejtorisë shtetërore me të cilat prishet pozita kushtetuese dhe të drejtat e Komunës të përcaktuara me Kushtetutë dhe ligje, mund t'ë parashtrojnë Këshilli gjegjësisht Kryetari i Komunës drejtuar Gjyqit Kushtetues të Republikës së Maqedonisë.

Neni 135

Kryetari i Komunës ka të drejtë të kërkojë mbrojtje gjyqësore para gjyqeve kompetente kur Komunës i pengohet kryerja e kompetencave të dhëna me Kushtetutë dhe Ligj, me akte dhe aktivitete të organeve të

---

drejtorisë shtetërore dhe të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë.

**XII.PËRDORIMI I FLAMUJVE NË
KOMUNËN E BOGOVINËS**

Neni 136

Në Komunën e Bogovinës në përdorim janë:

- flamuri i Republikës së Maqedonisë;
- flamuri i bashkësisë shqiptare

**XIII. PËRDROMI ZYRTAR I GJUHËVE
DHE ALFABETEVE NË KOMUNËN E
BOGOVINËS**

Neni 137

Në territorin e Komunës së Bogovinës në përdorim zyrtar janë :

- gjuha maqedonase dhe alfabeti i saj cirilik;
- gjuha shqipe dhe alfabeti i saj shqip.

Në seancat e organeve dhe trupave të Komunës në përdorim zyrtar janë:

- gjuha maqedonase dhe alfabeti i saj cirilik ;
- gjuha shqipe dhe alfabeti i saj shqip.

Neni 138

Në shërbimet publike, entet publike dhe ndërmarrjet publike që i themelon Komuna dhe subjektet tjera publike në territorin e Komunës në përdorim zyrtar janë :

- gjuha maqedonase dhe alfabeti i saj cirilik ;
- gjuha shqipe dhe alfabeti i saj shqip.

Neni 139

Emrat e vendbanimeve në Komunë, titujt e shërbimeve publike, enteve dhe ndërmarrjeve publike që i themelon Komuna, mbishkrimet e enteve kulturore dhe arsimore, mbishkrimet e ndërmarrjeve dhe mbishkrimet tjera publike dhe aktet e tyre të përgjithshme si dhe korrespondenca për njoftim me qytetarët dhe subjektet tjera shkruhen në :

- gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik ;
- gjuhën shqipe dhe alfabetin e saj shqip.

Neni 140

Mbishkrimet e enteve kulturore dhe arsimore të cilat shërbejnë ekskluzivisht për zhvillimin dhe përparimin e qëllimeve kulturore dhe arsimore të bashkësive përveç në :

-gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik ;

- gjuhën shqipe dhe alfabetin e saj shqip; shkruhen edhe në gjuhën dhe alfabetin e bashkësive pavarësisht nga numri i përfaqësuesve të bashkësive që jetojnë në Komunën e Bogovinës.

XIV. PROCEDURA PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E STATUTIT TË KOMUNËS

Neni 141

Ndryshime dhe plotësime të Statutit të Komunës mund të propozojnë së paku 1/2 e anëtarëve të Këshillit të Komunës, Kryetari i Komunës ose së paku 10% e zgjedhësve në Komunë.

Neni 142

Vendim për qasjen drejt ndryshimit të Statutit sjell Këshilli i Komunës me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Këshillit.

Neni 143

Ndryshimet e Statutit të Komunës janë sjellur nëse për ato kanë votuar shumica e anëtarëve të Këshillit të Komunës.

XV. DISPOZITA KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 144

Në ditën e hyrjes në fuqi të këtij Statuti pushon të vlejë Statuti i Komunës së Bogovinës ("Gazeta zyrtare e Komunës së Bogovinës" nr. 4/97 dhe 5/2005).

Neni 145

Ky Statut hyn në fuqi ditën e (8) tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Komunës së Bogovinës".

**Nr.07-509/2
17.04.2007 vit
Bogovinë.**

**Këshilli i Komunës së
Bogovinës
Kryetar
Minir Isaku d.v**

